

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1872/33 - 2014 ජූලි මස 25 වැනි සිකුරාදා - 2014.07.25

(රජයේ බලයට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ජෙදය - සිංහානාය

රජයේ නිවේදන

1995 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් හා විගණන ප්‍රමිති පනත

4(2) උපවගන්තිය යටතේ කරනු ලබන පළකිරීම්

ශ්‍රී ලංකා වරළන් ගණකධිකාරී ආයතනය (මෙහි මින් මතු "ආයතනය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) වෙත පැවරී ඇති බලතල අනුව, ආයතනය විසින් මේ සමග පළකර ඇති ලාභ-සඳහා-නොවන සංවිධාන සඳහා (රාජ්‍ය - නොවන සංවිධාන ඇතුළුව) වන නිරදේශීත පරිවය ප්‍රකාශනය සම්මත කර ඇති අතර, 1995 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් හා විගණන ප්‍රමිති පනතේ අරමුණු සඳහා මෙම ප්‍රමිතින් වර්ෂ දෙදහස් දොළනේ ජනවාරි මස පළමුවැනි දින හෝ ඊට පසුව ආරම්භ වන කාලපරිච්ඡේද ආවරණය කෙරෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා බලාත්මක වේ.

ආයතනයේ පාලක සභාත්වී අණ පරිදි,

අරුණ අල්විස්,
ලේකම්.

2014 ජූලි මස 25 වැනි දින,
කොළඹ 07,
මුලුසේකර මාවත,
අංක 30ප්,
ශ්‍රී ලංකා වරළන් ගණකධිකාරී ආයතනයේ දී ය.

ලාභ - සඳහා - නොවන සංවිධාන
සඳහා වන

නිරදේශීත ශ්‍රී ලංකා

පරිවය ප්‍රකාශනය
(රාජ්‍ය නොවන - සංවිධාන ඇතුළුව)
(ශ්‍රීලංකිපු - ලාභනොස [රානොස ඇතුළුව])

පටුන

1. ප්‍රස්ථාවනාව
2. හැඳින්වීම
  - 2.1 පොදු
  - 2.2 ගෙනතික ආකෘතිමය රාමුව
3. මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා සංකල්පිත ආකෘතිමය රාමුව
  - 3.1 ලාඡනොසවලට සම්බන්ධීත ප්‍රධාන නිර්ච්චාවනයන් සහ සංකල්ප
    - 3.1.1 ලාඡනොසයක නිර්ච්චාවනය
    - 3.1.2 පරිත්‍යාග/දායක්වීම්, පුදාන, සාමාජික මූදල්
    - 3.1.3 පරිත්‍යාග ගිවිසුම්
    - 3.1.4 සීමා කරන ලද අරමුදල්
    - 3.1.5 සීමා නොකරන ලද අරමුදල්
    - 3.1.6 සමුච්චිත අරමුදල
    - 3.1.7 පාලක මණ්ඩලය
  - 3.2 පරිභිෂ්‍යකයන් සහ ඔවුන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතාවයන්
  - 3.3 ප්‍රයෝගනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ඉණාන්මක ගතිලක්ෂණ
  - 3.4 ප්‍රයෝගනවත් මූල්‍ය වාර්තාකරණය මත පිරිවැය සංරෝධක
  - 3.5 පාදක කරගත් උපකල්පන
4. ලාඡනොස නිශ්චිත විධිවිධාන
5. බලාත්මක දිනය

පරිභිෂ්‍යය - නිදරණනාත්මක මූල්‍ය ප්‍රකාශන ව්‍යුහය

1. ප්‍රස්ථාවනාව

- 1.1 ලාසනොස සඳහා ශ්‍රීලංකා වරළන් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රීලංකාව) පරමාප්‍රය ව්‍යුතෝ ලාසනොස සඳහා මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීමට, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සඳහා වගකිවුයුතු අයට සහායවීමට සහ එමගින් මූල්‍ය වාර්තා පරිඹිලනය කරන්නන් හට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු ලබාදීමය. ගිණුම්කරණ පරිවර්තනයේ කිරීම පිළිබඳව ලාසනොස අතර පවතින විවිධත්වය /අසමානකම් අඩුකිරීමද මෙහි අභ්‍යාය වේ. ඔවුන්ගේ සංවිධානවල පවත්නා තත්ත්වය පිළිබඳව සහා හා සාධාරණ මතයක් ඔවුන්ගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් ලබාදීම පිණිස සියලුම ලාසනොස මෙම ශ්‍රීලංකා ප්‍රස්ථාවනය කිරීම නිර්දේශ කෙරේ.
  - 1.2 2012 ජනවාරි මස 01 දින සිට ශ්‍රීයාන්මක වන පරිදි ජාතාත්තර මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති/අජාමුවාපු (IFRS) වලට සම්පූර්ණයෙන්ම ඒකරාදී වීමත් සමග, ලාසනොස සඳහා 2006 අප්‍රේල් 1 දින බලපැවැත් වූ. 2005 දී නිකන් කළ දැනට පවතින ශ්‍රීලංකා ප්‍රස්ථාවනයේ, 2006 දී ව්‍යවහාර වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතින් (ශ්‍රීලංකා ප්‍රස්ථාවනයේ) මත පදනම් වී ඇති නිසා, සංශෝධනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. එබැවින් අජාමුවාපු (IFRS) මත පදනම්ව හාව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතින් අනුව යමින් පවතින ශ්‍රීලංකා ප්‍රස්ථාවනය සංශෝධනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා වග තීරණය කරන ලදී.
  - 1.3 මෙම ශ්‍රීලංකා ප්‍රස්ථාවනය ඒවායේ විශාලත්වය හෝ සංකීරණභාවය තොසලකා ශ්‍රී ලංකාවේ මෙහෙයුම් කරන සියලු ලාසනොස සඳහා ව්‍යවහාර කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.
  - 1.4 සත්‍ය හා සාධාරණ මතයක් ලබාදීමට, උපවිත පදනම මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සඳහා වනපදනම එය සලසයි.
  - 1.5 ලාසනොස ඔවුන්ට අදාළවන එම ප්‍රමිතයන් සමග පමණක් අනුකූල විය යුතුය. ස්වකිය ලාසනොසයකට ඔවුන්ගේ ශ්‍රීයාකාරකම් වලට අදාළ තොවනකරුණු පිළිබඳව කටයුතු කරන ප්‍රමිත පිළිබඳව සුරක්ෂිතව තොසලකා ගැරිය තොහැක.
  - 1.6 සියලුම ලාසනොස ඔවුන්ගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට සහ ඉදිරිපත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලින් (SLFRS - ආකෘතිමය රාමුව) නියම කර ඇති අවශ්‍යකාවයන් සමග අනුකූලවීම අවශ්‍ය කෙරේ (SLFRS ආකෘතිමය රාමුව සම්පූර්ණ SLFRSs (නිල වගයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කළ IFRIC සහ SIC ඇතුළුව විසිනිරීත SLFRS කට්ටලයින්) වලින් සහ කුම්පඳා සඳහා වූ SLFRS (කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ අස්ථිත්වයන් සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය) වලින් සමන්විත වේ. පොදු වගකිවුයුතු හාවයකින් යුතුවියලුම ලාසනොස සම්පූර්ණ SLFRSs සමග අනුකූල විය යුතුය.
  - 1.7 අදාළ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත කටවල හා සමග පද සම්බන්ධය සහිතව තීයෙය යුතු ලාසනොස සඳහා වන අතිරේක නිශ්චිත විධිවිධාන මෙම ශ්‍රීලංකා ප්‍රස්ථාවනයේ 4 වන කොටසේ දී ඇතේ.
  - 1.8 මෙම ශ්‍රීලංකා ප්‍රස්ථාවනය එකකට ප්‍රමාණාන්මක වන්නේ කුමක්ද යන්න අනුවය.
- *****

2. ගැදින්වීම

2.1 පොදු

- 2.1.1 මූල ලොවපුරාම, ලාභ සඳහා තොවන සංවිධාන (ලාසනොස) ඔවුන් මෙහෙයුම් කරන රටවල සාමාජිය ආර්ථික ශ්‍රීයාවලියට ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක (හුමිකාවක) යෙදේ. මෙය සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවලට මෙනමස්වර්ධනය වූ රටවලට එකලෙස සත්‍ය වේ. ඒ අනුව ශ්‍රීලංකාවේ ලාසනොස ද බැහැරලිම කළ තොහැක. මෙම සංවිධාන සාමාජිය සහ දේශපාලන යන විෂය ක්ෂේත්‍ර දෙකේම වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටුකරන ශ්‍රීයාකාරීන් වේ.
- 2.1.2 ලාසනොසයකින් කෙරෙන ඒ හා සමාන මූල්‍ය ශ්‍රීයාකාරකම් ශ්‍රී ලංකාවේ මත්‍යවලදී 19 වන ගත වර්ෂය අග භාගයේ ලිඛිතාන්ත වැඩිවිධානය වැඩිවිධාන කාල පරිවිශේදය තුළදීය. වසර 100කට පමණ පසු රටේ මහා පරිමාණ වෙනස්වීම් සමග ශ්‍රී ලංකාවේ ලාසනොස වල නියෝගනය සැලකිය යුතු අන්දමේ ව්‍යාප්තියක් දක්නට ලැබේ. 1970 අග භාගයේදී ආර්ථිකය ලිඛිල් කිරීමත් සහ රටේ පසුව විදේශ විනිමය රෙගුලාසි, වෙළඳ සහ සංවාරක සීමාවන් ලිඛිල් කිරීමත් සමග විදේශීය ලාසනොස වල සුවිශේෂ වැඩිවිධානක් මත්‍යවිධානය විය. විදේශීය සම්පත්වලින් ලබාදෙන සහාය ගලා ඒම වැඩිවිධාන ප්‍රාග්ධනයේ ව්‍යාප්තිය, ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සමග ලාසනොස වල අතිරේක ප්‍රගුණනය වීමක් රට තුළ නිරික්ෂණය විය.

2.2 නෙතික ආකෘතිමය රාමුව

- 2.2.1 මෙම සංචිඩාන හරහා ගලාඟන අරමුදල් වල විගාලක්වය තීසා ඒවා පිළිබඳ පසු විපරම් කිරීම, අධික්ෂණය සහ ගිණුම් කටයුතුනාවය පිළිබඳ වන හාමිතය පැන්තෙන් ගත්කළ සැලකිය යුතු අන්දමේ වගකීමක් ඇති කෙරේ. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ පාරදාශකතාවය වැදගත් ප්‍රස්තුතය බවට පත්වේ. මෙම සංචිඩාන වෙත, ගිණුම්කරණය සහ වාර්තාකරණය ඇතුළුව ඔවුන්ගේ කාර්යයන් කෙසේ පවත්වාගෙන යා යුතුද යන්න පිළිබඳව පැහැදිලි මෙහෙයුම් නිර්ණායක ලබාදීම අවශ්‍ය වේ. සමස්ථයම ලෙස ගත්කළ සමාජය තුළ මෙම සංචිඩාන කටයුතු කරන වැදගත් භූමිකාව සඳහා බැලීමේදී විස්තිරිණ රෙගුලාසි අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම එලදායී නොවීමත් “මිනැවට වැඩි” රෙගුලාසි, “මිනැවට අඩු රෙගුලාසි” හා සමාන ලෙස නරක අතට හැඳුමටද ඉඩ තිබේ යන්න ද කෙසේ වෙතත් පිළිගෙන ඇත. ලාභ සඳහා නොවන සංචිඩාන සඳහා වන නිර්දේශීත පරිවය (රාජ්‍ය නොවන සංචිඩාන ඇතුළත්ව) ප්‍රකාශනය සැලසුම් කර ඇත්තේ මෙම ප්‍රථ්‍යා ආකෘතිමය රාමුව ඇතුළතය.
- 2.2.2 1980 අංක 31 දුරන ස්සේවිචා සමාජ සේවා සංචිඩාන පනත මගින් (“ස්සසේස පනත”) රාජ්‍ය ප්‍රධානයන් ලැබෙන හෝ පිටරට වාසි සේවක මණ්ඩලවලට විසා අවශ්‍ය කරන සියලු සංචිඩාන මෙම පනත යටතේ ලියාපදිංචි විය යුතුය. 2007 අංක 07 දුරන සමාගම් පනත යටතේ සිමිත වගකීම් සහිත සමාගම් ලෙසද, 1917 අංක 17 දුරන හාර ආයා පනත යටතේ හාර ලෙස ද 2000 අංක 38 දුරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ ප්‍රණාජායනන ලෙසද, 1963 අංක 4 දුරක දේශීය ආදායම්පනත හෝ 1979 අංක 28 දුරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ හෝ 1949 අංක 55 දුරන අනෙක්නාඡාර සකසුරුවම් සම්මිත පනත යටතේ අනුමත ප්‍රණාජායනන ලෙස ලාසනොස වලට ලියාපදිංචි විය හැකිය. ලාසනොසයක්පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින්ද පිහිටුවීය හැකිය.
- 2.2.3 1998 අංක 8 දුරන ස්සේවිචා සමාජ සේවා (ලියාපදිංචි සහ අධික්ෂණය) (සංගේධිනය) පනත ස්සසේස පනත සංගේධිනය කරන ලද්දකි. සංචිඩානයක වංචාවක් හෝ සාවදා පරිහරණ සිද්ධියකදී සංචිඩානයේ කාර්යයන් පරිපාලනය කිරීමට අනුරු කළමනකරණ මණ්ඩලයක් පත්කිරීමට මෙම සංගේධින මගින් ඉඩ ලැබේ.
- 2.2.4 සියලුම රානොස, ජාතික රානොස ලේකම් කාර්යාලයේ යළි ලියාපදිංචි වන ලෙස කැඳවීමක් සහ ඔවුන්ගේ අරමුදල්කරන ප්‍රහාව, වාර්ෂික වියදම් සහ වාර්ෂික අයවැය ලේඛන ප්‍රකාශ කරන ලෙස මෙවුන්ගෙන් ඉල්ලා, පසුව 1999 වර්ෂයේදී ජනාධිපති වතුලේබයක් නිකුත් කරන ලදී. යළි ලියාපදිංචි වීම සඳහා පුරුෂාවග්‍රයකට ආරක්ෂක විදේශ කටයුතු, සැලසුම් ක්‍රියාත්මක විෂයන් හාර අමාත්‍යාංශවලින් සහ අදාළ දේශීය අමාත්‍යාංශයෙන් ලබාගන්නා බාධා ඉවත් කිරීමක්ද ඇතුළත් වේ. එක දිස්ත්‍රික්කයක හෝ ප්‍රාදේශීය මට්ටම්වල ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යන අදාළ දිස්ත්‍රික්කයේ හෝ ප්‍රාදේශීය ලේකම් සමගද ලියාපදිංචි විය යුතුය.

3. මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා සංක්ලේෂණය ආකෘතිමය රාමුව

3.1 ලාසනොස සම්බන්ධිත ප්‍රධාන නිර්වචනයන් සහ සංක්ලේෂණයන්

3.1.1 ලාසනොස නිර්වචනය (ලාභ සඳහා නොවන සංචිඩාන)

- I. ලාභ සඳහා නොවන සංචිඩානයක් යනු පොදු මෙහෙනකාවගේ යහපත සඳහා ව්‍යාපාර කටයුතු කරන කොටස් හිමියන් නොමැති සහ ලාභ වෙතනාවක් නොමැති සංස්ථාවක් හෝ සංගමයකි. ඒවා බොහෝවිට “සංවර්ධන සංචිඩාන” “පුද්ගලික ස්සේවිචා සංචිඩාන”, “සිවිල් සමාජයේ සංචිඩාන”, “රාජ්‍ය-නොවන සංචිඩාන”, “ලාභ සඳහා නොවන සංචිඩාන”, “ප්‍රණාජායනන” සහ වෙතත් ඒ හා සමාන හාමිතයන්ගෙන්ද හඳුන්වනු ලැබේ.
- II. මෙම ශ්‍රීලංකිපු හට ගත්වා ඇත්තේ සිවිල් සමාජය යන වැකිකඩ් සඳහා ලේක බැංකුව විසින් සපයා ඇති “පහත සඳහන් නිර්වචනය එහි අන්තර්ගතයන්ට ව්‍යවහාර කිරීමෙනි. ලේක බැංකුව සිවිල් සමාජය යන පරාය හාමිතා කරන්නේ ආවාර ධර්ම, සංස්කෘතික, දේශපාලනික, විද්‍යාත්මක, ආගමික හෝ මානව පිතවාදී සංඝාතා බැලීම් මත පදනම් වූ තම සාමාජිකයන්ගේ හෝ වෙනත් අයගේ උනන්දුවන්, සාර්ථකමත් ප්‍රකාශීත කෙරෙන ආකෘතියට තමන් පවතින බව ජන ජීවිතය කෙරෙහි දැනෙන්නට හරින රාජ්‍ය නොවන හා ලාභ සඳහා නොවන පුද්ගල් පරාසයක සංචිඩානවලට ගොමුවීමටය.
- එමතිසා සිවිල් සමාජය සංචිඩාන (සි.ස.ස.) පුද්ගල් පෙළක සංචිඩාන කෙරෙහි ගොමු කිරීමක් සිදු කෙරේ. ප්‍රජාවගේ කණ්ඩායම්, රාජ්‍ය නොවන සංචිඩාන (රානොස) කම්කරු වෘත්තිය සම්ඛි, දේශීය කණ්ඩායම්, ප්‍රණාජාය කටයුතු පිළිබඳ සංචිඩාන, විශ්වාසය පරායම් කරගත් සංචිඩාන, වෘත්තිමය ආයතනයන් සහ පදනම්.

III. විවිධ උගතුන් විසින් "රාජු නොවන සංවිධාන" වෙනස් අන්දම් වලින් නිරවචනය කර ඇති නමුත්, 1980 අංක 31 දරණ ස්වේච්ඡා සමාජස්ථේවා සංවිධාන (ලියාපදිංචි කිරීම සහ අධික්ෂණය) පනත රාජු නොවන සංවිධාන පහත සඳහන් අන්දම් ව නිරවචනය කර ඇත.

එ අනුව,

- ස්වේච්ඡා පදනම මත තනි පුද්ගලයන් කණ්ඩායමක් පිහිටුව සහ ස්වභාවයෙන් රාජු නොවන,
- එහි ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කිරීමට මහජන දායකත්වය, පුණුණාධාර, රජයේ ආධාර සහ දේශීය සහ විදේශීය පරිත්‍යාග මත යැමෙන,
- මානසික වශයෙන් ආබාධිත හෝ කායිකව හැකියාවතින් තොර පුද්ගලයන්, දිලිඹ පුද්ගලයන්, අනත්දැරුවන් සහ අසරණ පුද්ගලයන් සඳහා ආධාර සහ සේවා සැපයීම සහ ස්වභාවික ව්‍යසන අවස්ථා වලදී සහන සැලැසුම් එහි ප්‍රධාන අරමුණ ලෙස ඇති ඕනෑම සංවිධානයක්

රාජු නොවන සංවිධානයක් ලෙස නම් කළ හැකිය.

IV. මෙම ශ්‍රීලංකාපු අදාළවියුතු අතිවිශාල විවිධත්වයෙන් යුත් රාජු නොවන සංවිධානවල කැඳී පෙනෙන පොදු ලක්ෂණයන් වන්නේ,

- (අ) ඒවා එක්කො ප්‍රාදේශීය (යම් විශේෂ වූ වපසරියකට) ජාතික හෝ අන්තර්ජාතික ස්වේච්ඡා සංවිධාන ;
- (ආ) පොදුවේ සමාජය, සමාජයේ විශේෂ අවදානමකට ගොදුරුවිය හැකි කණ්ඩායමක් හෝ විශේෂයෙන් හඳුනාගත් ඇල්මක් හෝ ඉලක්ක ගත කණ්ඩායම්වල යාපන හඳුනාගත් මුවුන්ගේ නිශ්චිත අරමුණ(ණු) විධීමත්ව සකස්කර තිබේ ;
- (ඇ) ව්‍යාපාරික අස්ථිත්වයන් මෙන් නොව මුවුන්ගේ අරමුණුලාභ අපේක්ෂාව නොවේ ;
- (ඈ) ලාසනොසවල ලාභ උත්පාදනය වියහැකි නමුත්, හිමිකමේ ඇල්මක් නොමැති නිසා ඒවා සම්පත් සපයන්නන් අතර බෙදාහැරීමක් සිදු නොවේ ;
- (ඉ) සංවිධානයේ අරමුණ(ණු)හෝ පරමාර්ථ ප්‍රවර්ධනය කර ගැනීම සඳහා මූල්‍ය ආධාර එක්කො සමාජයේ එක් එක්පුද්ගලයන්ගෙන් (පුද්ගලයන් කණ්ඩායමක්), සංස්ථාමය අස්ථිත්වයන් ගෙන්, රාජු අංශයේ අස්ථිත්වයන්ගෙන්, අන්තර්ජාතික සංවිධාන වලින් හෝ ස්වේච්ඡා රාජුයන්ගේ නියෝජිත ආයතනයන්ගෙන් මුවන් ඉලුමීම් කර ලබාගැනීම් ;
- (ඊ) මත්පුවකින් වන මූල්‍ය පැවරුම් සංවිධානයේ අරමුණ(ණු) ප්‍රවර්ධනය කරගැනීමේ අභිජාය(යන්) සඳහා කරනු ලැබේම.

3.1.2 පරිත්‍යාග / දායකවීම්, ප්‍රදාන, සාමාජික මුදල්

I. ලාසනොස වල සම්පත් වල වැදගත් කොටසක් ප්‍රදාන සංවිධාන වලින් හෝ තනි පුද්ගලයන්ගෙන් වන ප්‍රදානයන් සහ / හෝ දායකවීම්, සහ රාජු ප්‍රදාන වලින් සමන්වීත වේ. උදාහරණ වශයෙන් නිශ්චිත කරන ලද සේවාවක් හෝ කාර්යයක් භාරදීමට හෝ ඉටු කිරීමට වන බැඳීමක් බොහෝවිට මෙම දායකවීම් වලට ඇදි ඇති අතර එවැනි සිදුවීමක්"සීමාකර ඇති අරමුදල" වල කොටසක් ලෙස සැලැකිය යුතුය.

II. තනි පුද්ගලයන්ගෙන් හෝ ආයතන වලින් ලැබෙන පරිත්‍යාග / දායකවීම් වලින්,

- කුමන මාර්ගයකින් ලැබුනද සඳහාවරාත්මක බැඳීමක් ;
- ඉල්ලා සිටි කරුණ සඳහා අරමුදල් භාවිත කිරීම සඳහා වූ තෙනතික බැඳීමක් ;
- භාවිතය නිශ්චිත කර ඇති සීමාකර ඇති අරමුදල් ඇති කරයි.

- III. බැඳ තබා ගන්නා සිද්ධියක් නෙතික බැඳීමක් වන අතර, උදාහරණයක් වශයෙන් ගිවිසුමකින් පැන නගින ව්‍යවසායක් වෙන විකල්පයක් නොමැතිව එම බැඳීම නිරවුල් කිරීම හෝ ඉටු කිරීම ප්‍රතිඵලය වීම.
- IV. දායකවීම් ලැබෙනු ඇතැයි සාධාරණ ලෙස සහතික වීමක් තිබේ නම් සහ අදාළ වන අවස්ථාවලදී එයට ඇදුන කොන්දේසි සංවිධානය ඉටු කළා හෝ ඉටුකරනු ඇතැයි නම් හැර එතෙක් දායකවීම් (පරිත්‍යාග හෝ ප්‍රඛන) පිටතින් එන සම්පත් ලෙස හදුනා නොගත යුතුය. අරමුදල් ලැබීමත දායකවීම වලට ඇදුන කොන්දේසි ඉටුකළා හෝ ඉටු කරනු ඇතැයි යන්නට තිරණාත්මක සාක්ෂි නොසපයයි. කොන්දේසි සපුරාලන තෙක් දායකවීම් සීමාකර ඇති අරමුදල් වල කොටසක් ලෙස සැලකිය යුතුය.
- V. බොහෝ ලාසනොස වල සාමාජික මුදල් පිටතින් එන සම්පත්වල මූලිකාගයක් වේ. සාමාජික මුදල් මගින් අවසර ලැබෙන්නේ සාමාජිකත්වයට පමණක් නම් සහ අන් සියලුස්ස්වා සහ නිෂ්පාදන සඳහා සාමාජිකයා ගෙවීම් කරනු ලබන්නේ නම්, ඒවා හදුනාගන්නේ ලැබුන විටය. වර්ෂය තුළදී සාමාජිකයනට සේවා හෝ ප්‍රකාශන ලබාදීම සඳහා සාමාජික ගාස්තුවලට නිමිකමක් ඇත්තේ නම් කාල නියමය සහ සියලුම සේවාවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන කුම්වත් සහ තර්කාන්විත පදනමක් මත සාමාජික ගාස්තු හදුනා ගත යුතුය.

3.1.3 පරිත්‍යාග ගිවිසුම්

- I. බොහෝ ලාසනොස, ප්‍රධානය කරන්නා සමග විධිමත් ගිවිසුම්වලට හෝ කොන්ත්‍රාත්තු වලට එළඹීන අතර, ඒ අනුව අදාළ ප්‍රධානය කරන්නා විසින් මූල්‍යන කරන ලද සේවයක් / කාර්යයක් හාරදීමට / ඉටුකිරීමට ඔවුන් බැඳීමට ලක්වේ. නිශ්චිත ත්‍යාකාරකම් යනු කුමක්ද, කොහොදී, කුමන අවස්ථාවේදී සිද්ධිය යුතුද යන්න පිළිබඳව සියේතරාත්මක විස්තරයක් ගිවිසුම හෝ කොන්ත්‍රාත්තු මගින් ලබාදෙනු ඇත. උදාහරණ වශයෙන් වාර්තාකරන අවශ්‍යතාවයට අනුරුදව අයවැය ලේඛනයන් සහ කොන්දේසි සහ නියමයන්ගේ ලැයිස්තුවක්, එමත් සේවාවල්ල මූල්‍යන්ම වාගේ, සැලුම්වම අත්‍යවශ්‍ය කොටසක් ලෙස සේවාපනය වී ඇත. විශේෂය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අමතරව සත්‍ය වියදම් අනුමත අයවැයලේඛිණය සමග සසාන ලද විවෘත වාර්තාවක් ද එක්ව එම ත්‍යාකාරකම් සහ විවෘත වාර්තාවේ කාලය පරිවිශේෂය ලෙස ගෙන ආවරණය කරමින් අනුරුදී විස්තරාත්මක ප්‍රගති වාර්තාවක් ද බොහෝවේ ඉල්ලා සිටී. ඒ අනුව මෙම වාර්තා ප්‍රධානය කරන්නා සහ ලාසනොස අතර ගිවිසුම් විස්තර කර ඇති අවශ්‍යතාවයන්ගෙන් වැදගත් කොටසක්, බොහෝවේ සේවාපනය වේ. මෙම වාර්තා මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා පද සම්බන්ධය ඇතිවිකියාව විට බොහෝ අවස්ථාවලදී ප්‍රධානය කරන්නාට ත්‍යාකාරකම්වල නිමින් ඇති ප්‍රමාණය තක්සේරු කිරීමට සහ එකතු වූ අරමුණු සහ කොන්දේසි මූදුන්පත් කරගෙන ඇත්ද, නැදු යන්න තිරණය කිරීමට ප්‍රයෝගනවත් මෙවලමක් සපයයි.
- II. සීමාකිරීම හෝ බැඳීම් ඇදී ඇත්තේ විශාල ප්‍රධාන නියෝජන ආයතන වලින් සපයන අරමුදල් වලට පමණක් නොව බොහෝ අවස්ථාවලදී එය තනි පුද්ගලයන්ගෙන් ලැබෙන දායකවීම් වලටත් එක සේ අදාළ වේ. අරමුදල් රස් කිරීමේ ව්‍යාපාරයකදී, උදාහරණ වශයෙන් ලාසනොස නිශ්චිත කාරණයක් සඳහා අරමුදල් රස් කිරීම සඳහා මහජනයා වෙත බැලුම හෙළුමේ ලිඛිත ගිවිසුමක් තිබිය නොහැකි වුවයේ වුවද පාර්ශ්වයන් අතර පැහැදිලි අවබෝධයක් තිබේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අරමුදල් රස්කිරීමේ ව්‍යාපාරය තුළ ප්‍රකාශ කළ පරිදි සහ එකතුකරගත් අරමුදල්, එම නිසා සීමාකාරී ලෙස සැලකිය යුතුය.
- III. කිසියම් සාපුරු ඉල්ලීමක් නොකර හෝ ප්‍රයෝගනයට ගන්නා ආකාරය පිළිබඳව නිරවිත කොන්දේසි හෝ නියමයන් පැනවීමකින් නොරව පරිත්‍යාග ලෙස ලැබෙන අරමුදල් සීමා නොකරන ලද ඒවා වේ. එවැනි තත්ත්වයන් තුළ එම අරමුදල් ප්‍රයෝගනයට ගනු ලබන්නේ ලාසනොස අරමුණු ඇතුළත බවට ලිඛිත නොවන ගිවිසුමක් වනු ඇත.
- IV. එම පද සම්බන්ධයෙන්ම ලැබුණ අරමුදල් වලින් කොපමණ ප්‍රමාණයක් පොදු පරිපාලන වියදම් සහ ලාසනොස මධ්‍යම කාර්යාලයේ පිරිවැය දැනීම සඳහා ප්‍රයෝගනයට ගනු ලැබුවේද යන්න පිළිබඳව පැහැදිලි විනිවිදහාවයක් තිබිය යුතුය.

3.1.4 සීමාකරන ලද අරමුදල්

- V. ආසන්න වශයෙන් සියලුම ලාසනොස මුවුන්ගේ සමස්ථ පරමාර්ථ ඇතුළත විශේෂ අරමුණු සඳහා පමණක් ව්‍යවසාර කළ හැකි අරමුදල් රඳවාත්බා ගනී. මෙම අරමුණු බොහෝ අවස්ථාවලදී ප්‍රධානය කරන්නන් විසින් පනවනු ලබන අතර (රජය හෝ වෙනත් ප්‍රධානය කරන්නන් හෝ වෛවා) සහ ගිවිසුම් ඇතුළත් වීම හෝ අරමුදල් රස් කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් තුළදී මාධ්‍ය හෝ වෙනත් සමාන ස්වරුපයේ සංනිවේදන හරහා කරනු

ලබන නිවේදන මගින් ස්වයං පනවන ලද ඒවා විය හැකිය. එවැනි විශේෂිත හාවිතය සඳහා රඳවාගෙන ඇති අරමුදල් සීමා කරන ලද අරමුදල් වන අතර ඒවා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙන්ව ගිණුම්ගත කළ යුතුය. මූල්‍ය සීමාකිරීම් වලින් පැන වූ කොන්දේසි විශේෂිතව අත් අපුරුණින් සඳහන් නොකරන්නේ නම් හැර සීමාකරන ලද අරමුදලක රඳවා තබාගෙන ඇති වත්කමකින් උත්පාදනය වන ආදායම සාමාන්‍යයෙන් මූල්‍ය අරමුදල් කොන්දේසි හා සමාන කොන්දේසිවලට යටත් වේ.

- VI. වෙනස් ස්වභාවයක සීමා කරනලද අරමුදලක් “නිත්‍ය ආදායම්” වන අතර එය සංවිධානයේ යහපත සඳහා ප්‍රාග්ධන අරමුදලක් වශයෙන් හාරයක රඳවා තබාගනු ලැබේ. එවැනි අරමුදල් සංවිධානයේ ආදායමක් වී යයි පලකා සාමාන්‍යයෙන් වියදම් කළ නොහැකිය. කෙසේ වෙතත් එවැනි ප්‍රාග්ධනයෙන් උපයාගත් ආදායම සංවිධානයේ සීමාකරන ලද හෝ වෙතත් අරමුණු සඳහා ප්‍රායෝගිතයට ගත හැකිය. සමහර අවස්ථාවලදී නිත්‍ය ආදායම් ප්‍රාග්ධනය, ආදායමට පරිවර්තනය කිරීමට පාලක මණ්ඩලයට අමිත්‍යානුසාරී බලයක් තිබේ හැකිය. පාලක මණ්ඩලයට එහි අනිමතය තුළ ලාසනොසහි ඕනෑම අරමුණක් සඳහා හෝ නිශ්චිත අරමුණක් සඳහා පමණක් අරමුදල් වියදම් කිරීමට අවසර තිබේද යන්න මත යැපෙමින් එවැනි අවස්ථාවකදී සහ එවැනි බලය ක්‍රියාත්මක කරන්නේ නම් අදාළ අරමුදල සීමාකරන ලද ආදායම් හෝ සීමා නොකරන ලද ආදායම් බවට පත්වේ. කම්න අවස්ථාවක වුවද නිත්‍ය ආදායම් අරමුදල සීමාකරන ලද අරමුදලක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙන්ව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

3.1.5 සීමා නොකරන ලද අරමුදල

- I. පාලක ලියවිල්ලේ පැහැදිලි කර ඇති පරිදි ලාසනොස වල පොදු අරමුණු සඳහා ලබාගත හැකි සම්පත් බොහෝ ලාසනොස වලට ඇතේ. මෙය ලාසනොස වල “සීමා නොකරන ලද” හෝ “පොදු” අරමුදලය. සීමා නොකරන ලද අරමුදල දරන වත්කම් වලින් උත්පාදනය වන ආදායම සීමා නොකරන ලද ආදායමක් වේ.
- II. අනාගතයේදී දිනයක විශේෂ අරමුණු සඳහා හාවිතා කිරීමට ලාසනොස සීමා නොකරන ලද අරමුදල් වලින් කොටසක් ලාසනොස යේ පාලක මණ්ඩලය වෙන් කර තැබිය හැකිය. අනාගතයේදී දිනයකදී එවැනි අරමුදල් සීමා නොකරන ලද අරමුදල් තුළ යලි නම් කිරීමට පාලක මණ්ඩලයට බලය තිබෙන නිසා ඒවා “නම් කරනලද අරමුදල” ලෙස විස්තර කළයුතු අතර සහ ආනුෂ්‍යාත්මක වශයෙන් ලාසනොස සීමා නොකරන ලද අරමුදල් නොකළ ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

3.1.6 සමුව්විත අරමුදල

- I. ගිණුම්කරණය පිළිබඳව සික්ස්ගැබ් ගබ්දකේෂය සමුව්විත අරමුදල “වියදම්ට වඩා වැඩි ආදායමේ අමිරික්තය බැර කරන සහ යම් උග්‍රණතාවයක් හර කරන ලාභ නොලබන ආයතන රඳවා ගෙන ඇති අරමුදල” ලෙස නිර්වචනය කරයි. සමුව්විත අරමුදල් වල වරිනාකම සංවිධානයෙදේද වත්කම් (එනම්: වත්කම් වලින් වගකීම් අඩුවිකිරීමෙන්) ඕනෑම වේලාවක ගණනය කළ හැකිය. සමුව්විත අරමුදල ලාභලබන සංවිධානයක ප්‍රාග්ධනයේ සමක වේ.”
- II. කෙසේ වෙතත් ලාසනොස වලට හිමිකම් ඇල්මක් හෝ ලාභ පිළිබඳව වාණිජ අස්ථිත්වයන් හා සමාන තෙරුමක් නොමැති වුවදේ තමුදු “කාලපරිවිශේදයක්” තුළ සම්පත් ගලා ඒම සහ ගලායාම අතර සම්බන්ධතාවය “පිළිබඳ විමට ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ සංක්ලේෂය හෝ එහි සමකයන් ඔවුනට අවශ්‍ය වේ. සංවිධානයකට එකම කාල සීමාවක් තුළ පෙර කාල සීමාවලදී ලැබුණු, තවමත් ප්‍රායෝගිතයට නොගත හෝ අනාගත කාලසීමාවලදී ප්‍රායෝගිතයට ගැනීම සඳහා වෙන් කර තබනු ලැබූ සම්පත්වලින් රැගෙන ප්‍රායෝගිතයට ගත හැකිය.
- III. ලාසනොස සමුව්විත අරමුදල පවත්වාගෙන යාම පදනම් වන්නේ එහි මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ පදනම් මතය. ලාසනොසයක කාලපරිවිශේදයක් අවසානයේදී ගුද්ධ වත්කම්වල මූල්‍ය වරිනාකම, එම කාලපරිවිශේදය ආරම්භයේදී එහි ගුද්ධ වත්කම්වල මූල්‍ය වරිනාකමට සමානවන්නේ නම් හෝ වැඩිවන්නේ නම් එම ලාසනොස ය ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන ගොස් ඇතේ.
- IV. ලාසනොස වලට එහි සමුව්විත අරමුදල පවත්වාගෙන යාමට අපොහොසත්වුවහොත් එහි සේවා අඛණ්ඩව සැපයීමට එයට ඇති හැකියාව කුමයෙන් අඩුවන අතර අනාගත ප්‍රතිලාභීන්ට සේවා සැපයීමට ඇති හැකියාවට එය බලපායි. එවැනි අඩුවිමක් වැළැක්වීමට හැකි වනු පිණිස අරමුදල් රස් කිරීම වැනිදී මගින් සංවිධානයට ආදායම් උත්පාදනය කිරීමට හැකියාවක් තිබේ නම් හැර අනාගත සම්පත් සපයන්නන් හට එම අඩුව පිරවීමට සිදුවිය හැකිය.

V. සිමා කරන ලද අරමුදල් වලින් ලාසනොසයක සමුව්විත අරමුදල් වැදගත් කොටසක් සමන්විත වේ. එබැවින් සිමා කරන ලද සමුව්විත අරමුදල සහ පොදු සමුව්විත අරමුදල වෙන්කොට හඳුනාගැනීම වැදගත් වේ.

3.1.7 පාලක මධ්‍යස්ථාන

I. ලාසනොසයක පාලක මධ්‍යස්ථාන සමාගමක අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සමාන වේ. කෙසේ වෙනත් ලාසනොසය ප්‍රමිතයෙන් මෙය පාලක මණ්ඩලය, හෝ සාමාජිකයන්ගේ උපදේශක සභාව හෝ වෙනත් සමාන නමකින් හැඳින්විය හැකිය.

3.2 පරිදිලකයන් සහ ඔවුන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතා

3.2.1 ලාසනොස වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන විවිධ පුද්ගලයන් (ව්‍යවස්ථාපිත හෝ සංස්ථාපිත ආයතන වෙනත් රාමෝස හෝ පුද්ගලයන්) වෙනස් අරමුණු සඳහා භාවිත කරන අතර ඔවුන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතාවයන් සැලකිය අන්දමේ වෙනස්වීම් වලට භාර්තාය වේ. සංස්ථාපිත අංශයේ මෙන් නොව ලාසනොස සඳහා හිමිකරුවන් හෝ ආයෝජකයන් නොමැත. වඩාත් සුලබව ලාසනොස වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිදිලකයන් ගේ කණ්ඩායම් වන්නේ සම්පත් සපයන්නන් හෝ දායකවන්නන් (එනම් වෙනස් වර්ගවල පුදානය කරන්නන්), ප්‍රතිලාභීන් (වෙනස් ඉලක්කගත කණ්ඩායම්), සැපයුම්කරුවන් / ගුරුත්වාන්, සේවකයන් සහ බලධාරීන්ය. සමහර ලානොසවලට පරිදිලකය කරන්නන්ගේ අත්‍යාච්‍යා කණ්ඩායමක් නියෝජනය කරන සාමාජිකයන් ඇත. අනෙක් අයට ඔවුන් සමග සහයෝගයන් කටයුතු කරන හැඳුන්වා සංවිධාන සිටිය හැකි අතර, ඔවුන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිදිලකය කරන වැදගත් අයයි.

3.2.2 විවිධ පරිදිලකයන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතා පිළිබඳ සමහර උදාහරණ පහත ලැයිස්තුගත කර ඇත.

සාමාජිකයන්	• දී ඇති උපදේශවලට අනුකූලව අරමුදල් භාවිතයේ යොදවා ඇදේද? • දී ඇති පාලන නිමයමන්ට (අතුරු නීති හෝ ඒ සමාන) අනුව ලාසනොස කටයුතු කෙරේද • පාදක කරගත් ව්‍යවස්ථාව හෝ තියාමනය කුමක්ද සහ එවැනි තියාමනයන් ඉටුකර ඇත්ද?
සම්පත් සපයන්නන්හාට	• ලාසනොස එකතුවේ ප්‍රතිලාභී අරමුණු මුදුන් පත් කරගැනීමට සුපුසුද? • ලාසනොස යහපත් භාරකාර්ත්වයන් පුදරුණය කර තිබේද? • ලාසනොස කාර්යක්ෂම හා සඳහා ලෙස ක්‍රියාකරයිද? • ලාසනොස වගකිව යුතු ආධාර කිරීම දිරිග කළ යුතු හෝ දිගටම පවත්වා ගෙන යා යුතුද? • ලාසනොස යට ලත් පැවරුම ඇතුළත හඳුනාගත් පරිදි සහ එකත වූ පරිදි අරමුදල් යොදවා ඇදේද? • ලාසනොස එකත වූ සීමාකිරීම්/අවශ්‍යතාවයන් පිළිපැද ඇදේද? • එකත වූ පරිදි ව්‍යාපාතින් ක්‍රියාවේ යෙදුම්මට ලාසනොසයට ව්‍යුහයන් හෝ / සහ හැකියාවන් තිබේද?
ප්‍රතිලාභීන්ට	• දී ඇති උපදේශ ප්‍රකාරව ලාසනොස උපකාර / සේවාවන් සපයයිද? • ලෙසනොසයට අනාගත උපකාර/ සේවා සැපයීමට ඇති හැකියාව සතුව පවතිද, • පද්ධති අපේක්ෂා කළ පරිදි ක්‍රියා කරයි ද?
සැපයුම්කරුවන් ණයකිමියන්	• ලාසනොස විශ්වාසනීයද? • එයට එහි ගුරුත්වා දිනවල නිරවුල් කිරීමට හැකිද?
සේවකයන්ට	• ලාසනොස ආරක්ෂාකාරී, සුරක්ෂිතව වැඩිකළ හැකි සේවානයක්ද? • වැටුප් සහ අනෙකුත් එකත වූ ප්‍රතිලාභ තියම්ත පරිදි වෙළාවට ගෙවීමට ලාසනොසට හැකිද? • එහි අරමුණු ක්‍රියාවට නැංවීමට සහ සඳහන් කර ඇති සේවා සැලකීමට ලාසනොසයට මූල්‍යමය වශයෙන් හැකියාව තිබේද?

බලධාරීන්	● අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත සහ නෙතික අවශ්‍යතාවයන් සමග ලාභෝස අනුකූලවේද (ලියාපදිංචිය / බදු / වාර්තාකරන අවශ්‍යතා ආදිය)? ● ලාභෝස කටයුතු තවදුරටත් නීතිමය බැඳීම්වලට යටත් කළ යුතුද? ● එහි කටයුතු සහ සම්පත් උපයෝගී කිරීමේදී විනිවිද්‍යාවයක් ඇත්ද?
හවුල්කරුවන්ට	● අදාළ අරමුණු / උපදේශ සමග අනුකූලව ලබාගත හැකි අරමුදල් එකත වූ පරිදි ප්‍රයෝගනයට ගන්නේද?

3.3 ප්‍රයෝගනවන් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ

3.3.1 මූල්‍ය තොරතුරු ප්‍රයෝගනවන් වීමට නම් එයින් නියෝගනය කිරීමට අරමුණු කරගන් දේ අදාළ සහ විශ්වාසදායී ලෙස නියෝගනයට යුතුය. මූල්‍ය තොරතුරු සංසන්දනය කළ හැකිනම්, සත්‍යාපනය කළ හැකි නම්, කාලානුරුදීනම් සහ තේරුම්ගත හැකිනම් එහි ප්‍රයෝගනවන්හාවය වැඩිවේ.

මූලික ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ

3.3.2 මූලික ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ වන්නේ අදාළ බව සහ විශ්වාසදායී නියෝගනයයි.

අදාළ බව

3.3.3 පරිදිලකයන් ගත් තිරණවල වෙනසක් සිදුකිරීමට අදාළ මූල්‍ය තොරතුරුවලට හැකියාවක් ඇත. සමහර පරිදිලකයින් තොරතුරු වලින් ලැබෙන වාසි සහගතත්ත්වය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට තෝරා තොගන්නේ වුවද හෝ දුනටමත් වෙතත් මූලාශ්‍ර වලින් ඒ පිළිබඳ දැනගෙන සිටියේ වූ නමුදු, තිරණයක වෙනසක් සිදුකිරීමට තොරතුරුවලට හැකියාවක් තිබේ හැකිය.

3.3.4 මූල්‍ය තොරතුරුවලට භාවිකලින (අනාවැකි පළ කිරීමේ) වටිනාකමක්, තහවුරු කිරීමේ වටිනාකමක් හෝ ඒ දෙකම තිබේ නම් මූල්‍ය තොරතුරුවලට තිරණ වෙනස් කිරීමේ හැකියාවක් ඇත.

3.3.5 අනාගත ප්‍රතිඵල පුරෝෂකථනය කිරීමට පරිදිලකයන් යොදාගත්තා ක්‍රියාවලි වලට යොදුම් ලෙස මූල්‍ය තොරතුරු භාවිත කළ හැකිනම් මූල්‍ය තොරතුරුවලට භාවිකථනවිනාකමක් තිබේ. මූල්‍ය තොරතුරු භාවිකථන අයයක් තිබේම්, අනාවැකි හෝ පුරෝෂකථන වීම අවශ්‍යතාවෙමි. භාවිකථන අයයක් ඇති මූල්‍ය තොරතුරු පරිදිලකයන් විසින් මුළුන්ගේම ස්වකිය අනාවැකි ඇතිකිරීමේදී යොදාගනු ඇත.

3.3.6 කළින් ඇගයීම්වල පසුවිපරමක් (සනාථ කිරීමක් හෝ වෙනසක්) සපයන්නේ නම් මූල්‍ය තොරතුරුවල තහවුරු කිරීමේ අයයක් ඇත.

3.3.7 මූල්‍ය තොරතුරුවල භාවිකථන අයය සහ තහවුරු කිරීමේ අයයන් අන්තර් සම්බන්ධිතය. භාවිකථනය තොරතුරුවල බොහෝවේ කහවුරු කිරීමේ අයය ද ඇත. උදාහරණ වශයෙන් පුවරුතන වසරේ අයභාර තොරතුරු අනාගත වර්ෂවල අයභාර අනාවැකි සඳහා පදනමක් ලෙස භාවිත කිරීමට හැකි මෙන්ම පසුගිය වර්ෂවල කරන ලද පුවරුතන වර්ෂයේ අයභාර අනාවැකි සමගද සංසන්දනය කළ හැකිය. එම සංසන්දනවල ප්‍රතිඵල කළින් කළ එම අනාවැකි භාවිත කිරීමට යොදාගත් ක්‍රියාවලින් නිවැරදි කිරීමට හෝ වැඩිදියුණු කිරීමට පරිදිලකයෙකුට උදව් වියැකිය.

ප්‍රමාණාත්මකභාවය

3.3.8 නිශ්චිත කරන ලද වාර්තාකරණය අස්ථිත්වයක මූල්‍ය තොරතුරු පදනම් කර පරිදිලකයන්ට තොරතුරුක් අන්තරීම හෝ අවප්‍රකාශය නිසා ගන්නා ලද තිරණයට බලපැමක් වේ නම් එම තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක වේ. වෙනත් වෙනත් විවිධ ප්‍රමාණාත්මකභාවය යනු, තනි අස්ථිත්වයක මූල්‍ය වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් ගන්කළ තොරතුරු අදාළ වන අයිතමවල ස්වභාවය සහ විශාලත්වය හෝ ඒ දෙකම හෝ මත පදනම් වූ අස්ථිත්වය නිශ්චිත පැශ්චත්‍යිකිය.

එ නිසාවෙන් යම් විශේෂ තත්ත්වයකදී ප්‍රමාණාත්මක බවසදහා ඒකාකාරී ප්‍රමාණාත්මක ප්‍රවේශ ලක්ෂණයන් නිශ්චිත කිරීම හෝ කළින් තිරණය කිරීම කළ තොගැකිය.

විශ්වාසදායී නියෝගනය

- 3.3.9 මූල්‍ය වාර්තා ආර්ථික සංසිද්ධියක් ව්‍යවහාරීන් සහ සංඛ්‍යාවලින් නියෝගනය කරයි. ප්‍රයෝගනවත් වීමට මූල්‍ය තොරතුරු අදාළ සංසිද්ධිය නියෝගනය කිරීම පලමක් නොව එය නියෝගනය කිරීමට ඇරමුණු කරගන් සංසිද්ධිය විශ්වාසදායකලෙස නියෝගනය කිරීමද සිදුවිය යුතුය. සම්පූර්ණ විශ්වාසදායක නියෝගනයක් වීමට, නිරුපතනයකට ගතිලක්ෂණ තුනක් තිබේ යුතුය. ඒවා වියපුත්තේ සම්පූර්ණවල, මධ්‍යස්ථාන බව සහ වැරදි විශේෂ තොරතුරු නිරුපතනයකට අවබුෂ්‍ය වේ. සාක්ෂාත් කළ නැත්තේ නම් සැබුවින්ම පරිපූර්ණත්වය විරුද්‍ය දෙයකි. අරමුණවන්නේ එම ගුණාත්මක හැකිතාක්ෂුරට උපරිම කිරීමය.
- 3.3.10 සම්පූර්ණ නිරුපතනයකට නිරුපතනය කළ සංසිද්ධිය, පරිදිලකයකට තේරුම් ගැනීමට අවශ්‍ය සියලු විස්තර සහ පැහැදිලි කිරීමිද ඇතුළත් අවශ්‍ය සියලු තොරතුරු ඇතුළත් වේ. උදාහරණයක් වශයෙන් වත්කම් වල ස්වභාවය පිළිබඳ විස්තරයක්, සම්මුළු සියලුම වත්කම් වල සංඛ්‍යාත්මක නිරුපතනයක්, සංඛ්‍යාත්මක නිරුපතනයෙන් නියෝගනය වන්නේ ක්මක්දයි යන්න පිළිබඳව විස්තරයක් (උදාහරණ වශයෙන් මුළු පිරිවැය, ගලපන ලද පිරිවැය හෝ සාධාරණ වට්නාකම) ඇතුළත් විය හැකිය. සම්හර අයිතම සඳහා සම්පූර්ණ නිරුපතනයකට අයිතමවල ගුණාත්මකහාවය සහස්වභාවය පිළිබඳව වැදගත් කරුණු සහ පැහැදිලි කිරීම් ඒවායේ ගුණාත්මකහාවය සහ ස්වභාවය බලපෑ හැකි සාධක සහතත්ත්වයන් සහ සංඛ්‍යාත්මක නිරුපතනය නිර්ණය කිරීමට භාවිතා කළ ක්‍රියාවලිය ද අයන් විය හැකිය.
- 3.3.11 මූල්‍ය තොරතුරු තොරතුරුනීමේදී හෝ ඉදිරිපත් කිරීමේදී ඒවායින් නිරුපතනය ප්‍රක්ෂාහිත්වයෙන් තොර වේ. මූල්‍ය තොරතුරු සතුවුදායක ලෙස හෝ අසතුවුදායක ලෙස පරිදිලකයන් හාර ගැනීමට ඇති සම්භාව්‍යතාවය වැඩි කිරීමට අන්වයයෙන් තමන්ගේ වාසියට හැරවීම පෙසකට බරවීම, බරතැබීම, අවධාරණය කිරීම, අවධාරණය නොකිරීම ස්වාධීන නිරුපතනයකින් නොවිය යුතුය. ස්වාධීන තොරතුරු යනු ඇරමුණක් නොමැති හැසිරීම පිළිබඳ බලපැමක් නැති තොරතුරු ලෙස අදහස් නොකෙරේ. මෙයට පටහැනීව, නිර්වචන මගින් අදාළ මූල්‍ය තොරතුරු යන්න, පරිදිලකයන්ගේ තිරණ වෙනසක් සිදුකිරීමට හැකියාවක් ඇති තොරතුරු ලෙස සඳහන් වේ.
- 3.3.12 විශ්වාසදායී නියෝගනය යන්නෙන් සියලු අංගයන්ගෙන් නිවැරදි යන්න අදහස් නොකෙරේ. වැරදි විශේෂ නොරු යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ, සංසිද්ධිය විස්තර කිරීමේදී වැරදි හෝ අතපසුවේම නොමැති බව සහ වාර්තා කර ඇති තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට භාවිත කළ ක්‍රියාවලිය තොරා ගැනීම සහ ව්‍යවහාර කිරීම වැරදිවිශේෂ නොරුව සිදුකර ඇති බවය. මෙසම්බන්ධයෙන් වැරදි විශේෂ නොරු යන්නට සියලු අංගයන්ගෙන් සම්පූර්ණයන්ම නිවැරදිය යන්න අදහස් නොකෙරේ. උදාහරණ වශයෙන් නිර්ක්ෂණය කළ නොහැකි ගිණුක් හෝ වට්නාකමක ඇස්ත්තමේන්තුවක් නිවැරදිහෝ නිවැරදි නොවන බව නිර්ණය කළ නොහැකිය. කෙසේ වෙතත්, වට්නාකම පැහැදිලිව විස්තර කර සහ ඇස්ත්තමේන්තුව නිවැරදි ලෙස සහ ඇස්ත්තමේන්තු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ස්වභාවය සහ සිලාකිරීම් එහැදිලි කර සහ ඇස්ත්තමේන්තුව වර්ධනය කිරීම සඳහා උච්ච ක්‍රියාවලිය තොරාගැනීමේ සහ ව්‍යවහාර කිරීම් වැරදි කර නොමැති නම්, එම ඇස්ත්තමේන්තුවේ නියෝගනයක් විශ්වාසදායකවිමට පුළුවන.
- 3.3.13 විශ්වාසදායක නියෝගනයක් වීම මගින්ම, අනුෂ්‍යවශ්‍යයන් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වැදගත් තොරතුරක් නොවේ. උදාහරණයක් වශයෙන් වාර්තා කරන අස්ථිත්වයකට රාජ්‍ය ප්‍රාන් හරහා දේපල, පිරියත සහ උපකරණ ලැබේ හැකිය පැහැදිලිවම, එම අස්ථිත්වය වත්කමක් පිරිවැයක් නොමැතිව අත්පත් කරගත් බව වාර්තා කිරීම, එහි පිරිවැය විශ්වාසදායක ලෙස නියෝගනය කිරීමකි. එහෙත් එම තොරතුර සම්හරවීට වඩා ප්‍රයෝගනවත් විය නොහැකිය. වත්කමේ වට්නාකමේ හානිකරණය පිළිබුතු වීමට වත්කමේ ධර්තා අයට ගැළපුම් කළ යුතු ප්‍රමාණය (වට්නාකම) ඇස්ත්තමේන්තුව කිරීම යාන්තම් වඩා සියලුම උදාහරණයකි. වර්තාකරණ අස්ථිත්වය සුදුසු ආකාරයට උච්ච ක්‍රියාවලියිවිස්තර කර, ඇස්ත්තමේන්තුව සුදුසු ලෙස විස්තර කර සහ ඇස්ත්තමේන්තුවට සැලකිය යුතු ලෙස බලපැහැකි ඕනෑම අනියතාවයක් විස්තර කර ඇත්තම් එම ඇස්ත්තමේන්තුව විශ්වාසදායක නියෝගනයන් විය හැකිය. කෙසේ වෙතත් එවැනි ඇස්ත්තමේන්තුවක අනියතාවය සැහැන තරමුදුරට විශාලතම එම ඇස්ත්තමේන්තුව ඉතා විශේෂ ආකාරයකට ප්‍රයෝගනවත් නොවේ. වෙනත් වෙනවලින් නිම්වත්කමේ අදාළත්වයේ විශ්වාසදායක නියෝගනය සැකයටලක්වේ. වඩා විශ්වාසදායී විකල්ප නියෝගනයක් නොමැතිනම් එම ඇස්ත්තමේන්තුව වඩාන්ම හොඳ බ්‍රාගනහැකි තොරතුරු සැපයිය හැකිය.

මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ ව්‍යවහාරකරණය

- 3.3.14 තොරතුරු ප්‍රයෝගනවත් වීමට නම් ඒවා අදාළ මෙන්ම විශ්වාසනීය විය යුතුය. අදාළ නොවන සංසිද්ධියක විශ්වාසනීය නියෝගනයක් හෝ අදාළ සංසිද්ධියක විශ්වාසනීය නියෝගනයන් පරිදිලකයනට නොදු තිරණ ගැනීමට උපකාරී නොවේ.
- 3.3.15 මූලික ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ ව්‍යවහාර කිරීම සඳහා වඩාන්ම කාර්යක්ෂම හා සැවැලු ක්‍රියාවලිය සාමාන්‍යයන් පහත දැක්වෙන පරිදි විය හැකිය (මෙම උදාහරණයෙදී සලකා නොලබන ගතිලක්ෂණ ඉහළ දුම්මේ බලපැම සහ පිරිවැය

සංරෝධක වලට යටත්ව). පළමුවෙන් වාර්තා කරන අස්ථිත්වයේ මූල්‍ය තොරතුරු පරිභෑෂකය කරන්නන්ට ප්‍රයෝගනවත් විය හැකි, ආර්ථික සංසිද්ධියෙහළුනාගැනීම, දෙවනුව, එම සංසිද්ධිය පිළිබඳවලබාගත හැකි වන්නේ නම්, වඩාත්ම අදාළ විය හැකි සහ විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය වන තොරතුරු වර්ගය භූනාගැනීම, තෙවනුව, එම තොරතුරු ලබාගත හැකිද සහ විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය කළ හැකිද නිර්ණය කිරීම, එය එසේවන්නේ නම්, මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ, තාප්ත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය එම මොහොතේ නීමා වේ. එසේ නොමැති නම්, වඩාත්ම අදාළ ර්‍යුලග වර්ගයේ තොරතුරු සමග ක්‍රියාවලිය තැවත කරනු ලැබේ.

ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වැඩි කිරීම

3.3.16 සැසදිය හැකිවිම, සත්‍යාපනය කළහැකිවිම, කාලානුරුපිවිම සහ තේරුමිගත හැකිවිම, අදාළ සහ විශ්වසනිය ලෙස නියෝජනය වන තොරතුරුවල ප්‍රයෝජනවත්හාට වැඩි කරන ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වේ. කුම දෙකම් එක හා සමාන ලෙස අදාළ සහ විශ්වසනිය ලෙස නියෝජනය වන්නේ නම්, වැඩිදියුණු කරන ලද ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ කුම දෙකෙන් කුමය සංසිද්ධියනිරුපණය කිරීමට හාවිත කළ යුතුදිය නිර්ණය කිරීමට උද්වී විය හැකිය.

සැසදිය හැකිබව

3.3.17 පරිභෑෂකයන්ගේ තීරණ විකල්ප අතරත් තේරුගැනීමට සම්බන්ධ වේ. උදාහරණ වශයෙන් ආයෝජනයක් විකිණීම හෝ රඳවාත්බාගැනීම හෝ එක් වාර්තාකරණ අස්ථිත්වයක හෝ වෙනත් අස්ථිත්වයක ආයෝජනය කිරීම ඒ තිසාවත්, එක වාර්තාකරණ අස්ථිත්වයක් පිළිබඳ තොරතුරු වෙනත් අස්ථිත්වවලද ඒ හා සමාන තොරතුරු සහ එම අස්ථිත්වයේ ඒ හා සමාන තොරතුරු වෙනත් කාලපරිච්ඡයක් සඳහා හෝ වෙනත් දිනයක් සඳහා සැසදිය හැකි නම් වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේ.

3.3.18 සැසදිය හැකිබව අයිතම් අතර ඇති සමානභාවය සහ වෙනස්කම් භූනාගැනීම සහ අවබෝධ කරගැනීම පරිභෑෂකයන්ට හැකියාව ලබාදෙන ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයකි. සැසදිය හැකි බව වෙනත් ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ මෙන් තොටති අයිතමයකට සම්බන්ධ වොවේ. සංසන්ද්‍යනයකට අඩුම වශයෙන් අයිතම දෙකක් අවශ්‍ය වේ.

3.3.19 සංගතභාවය සැසදිය හැකිබවට සම්බන්ධීත වන නමුත්, එම දෙයම තොවේ. වාර්තා කරනුලබන අස්ථිත්වයේ ඇතුළත, කාලපරිච්ඡයන් කාල පරිච්ඡයට හෝ අස්ථිත්ව හරහා තහි කාලපරිච්ඡයකදී, එකම කුමයන් එකම අයිතමයන් සඳහා හාවිතා කිරීම සංගතභාවයෙන් යොමු කෙරේ. සැසදියහැකි බව ඉලක්කයයි. සංගතභාවය එම ඉලක්කය මුදුන් පත්කර ගැනීමට උද්වී කෙරේ.

3.3.20 සැසදිය හැකිබව එකාකාර්තාවය තොවේ. තොරතුරු සැසදීමට නම් එක හා සමාන දේවල් එලෙසමද වෙනස් දේවල් වෙනස් ලෙසද පෙනිය යුතුය. සමාන දැ වෙනස් ලෙස පෙන්වීමෙන් මූල්‍ය තොරතුරු සැසදීම ඉහළ තලයකට නැංවීම කළ තොහැක්කේ යම් සේද්, එසේම සමාන නැති දැ සමාන සේ පෙන්වීමෙන් ද එය සිදුකළ තොහැකිය.

3.3.21 මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණතාප්ත කර ගැනීම මගින්, යම් මට්ටමක සැසදීමක් අත්පත් කරගැනීමහැකිවීමට පුළුවන. වෙනත් වාර්තා කරන අස්ථිත්වයක, ඒ හා සමාන අදාළ ආර්ථික සංසිද්ධියක් විශ්වසනිය නියෝජනයන් සමග, වෙනත් අර්ථික සංසිද්ධියකට විශ්වසනිය නියෝජනය, යම් මට්ටමක සංසන්ද්‍යනාත්මකභාවය ස්වභාවයෙන්ම සතුව තිබිය යුතුය.

3.3.22 තහි ආර්ථික සංසිද්ධියකට විවිධ කුම මගින් විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය කළහැකි නමුත්, එකම ආර්ථික සංසිද්ධියමය සඳහා විකල්ප ගිණුම්කරන කුමවලට ඉඩිමෙන් සැසදී හැකි බව නින වේ.

සත්‍යාපනය කළහැකි බව

3.3.23 සත්‍යාපනය කළහැකි බව, එය නියෝජනය කිරීමට අරමුණු කරගත් ආර්ථික සංසිද්ධිමය තොරතුරුවිශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය වන බව පරිභෑෂකයනට සහනික කිරීමට උපකාරී වේ. විශේෂ නිරුපතයක් විශ්වාසදායී නියෝජනයක් බව, අත්‍යාවශ්‍යයෙන්ම සම්පූර්ණ එකගතභාවයක් තොවූවත් වෙනස්, දැනුමැති සහ ස්වාධීන නිරික්ෂණයන්ට පොදු එකගතභාවයකට එළඹිය හැකිබව සත්‍යාපනය කළහැකි බව යන්නේන් අදහස් කෙරේ. සත්‍යාපනය කළයුතු ප්‍රමාණාත්මක තොරතුරු තහි ලක්ෂණයක ඇප්පේමෙන්තුවක් වියපුතු නැතු. වියහැකි වට්නාකම් ග්‍රේණියක් සහ සහස්‍රමන්ධීත සම්භාව්‍යතාවයන් පවා සත්‍යාපනය කළහැකිය.

3.3.24 සත්‍යාපනය සාපු හෝ වතු විය හැකිය. සාපු සත්‍යාපනය යන්නේන් අදහස් කරන්නේන් වට්නාකමක් හෝ වෙනත් නියෝජනයක් සාපු නිරික්ෂණ හරහා සත්‍යාපනය කිරීමය. උදාහරණයක් වශයෙන්. මුදල් ගණන් කිරීම. වතු සත්‍යාපනය

යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ආකෘතියකට සූත්‍ර හෝ වෙනත් ගිල්පතුම සහ එම කුමෙවිදයම හාවිතා කරමින් තීමෙවුම් යි ගණනය කිරීමෙන් යෙදුවුම් පරික්ෂාව. උදාහරණයක් නම් තොගවල ධාරණ වටිනාකම යෙදුවුම් පරික්ෂා කිරීමෙනින් සත්‍යාපනය කිරීම (ප්‍රමාණයන් සහ පිරිවැය) සහ අවස්ථා තොග එම පිරිවැය ප්‍රවාහ උපක්ලේපනයන් හාවිත කරමින් යුතු ගණනය කිරීම (උදාහරණයක් වශයෙන් මුළුන් ආ මුළුන් පිටවු කුමෙය හාවිත කරමින්).

3.3.25 සමහර පැහැදිලි කිරීම සහ ඉදිරි දැකුම් මූල්‍ය තොරතුරු, අනාගත කාල සිමා එළඹිනතුරු සත්‍යාපනය කිරීම කෙසේවත් කළ නොහැකි වනු ඇතේ.

එම තොරතුරු හාවිතා කිරීමට පරිභිෂ්‍යකයනට උවමනාදුයි යන්න තීරණය කිරීමට උදිව කිරීම සඳහා, තොරතුරු රු ස්කීරීමේ කුම සහ එම තොරතුරු සඳහා සහායවූ වෙනත් සාධකයන් සහ තන්ත්වයන් පාදක කරගත් උපක්ලේපන හෙළිදරවි කිරීමද සාමාන්‍යයෙන් අවශ්‍ය කෙරේ.

කාල නිර්ණය

3.3.26 කාල නිර්ණය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ තීරණ ගන්නන්ට ඔවුන්ගේ තීරණ වලට බලපැමි කළ හැකි තොරතුරු පමා නොවී ඔවුනට ලබාගැනීමට තිබීමයි. තොරතුරු පැරණි වන තරමට එහි ප්‍රයෝගනාවන්හාවය අඩුවේ. කෙසේ වෙතත්, සමහර තොරතුරු වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේය පසුව දිගුකාලයක් ගතවුවද ඒවා අඛණ්ඩව කාලානුරුපිමට හැකිය. උදාහරණ වශයෙන් එයට හේතු විය හැක්කේ, සමහර පරිභිෂ්‍යකයන්ට ප්‍රවශනා හඳුනාගැනීමට සහ ඒවා තක්සේරු කිරීමට අවශ්‍ය වීම නිසාය.

තේරුම් ගත හැකි බව

3.3.27 වර්ගිකරණය කිරීම, ස්වභාවය නිරුපණය කිරීම, පැහැදිලිව සහ සංක්ෂීප්තව තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම එහි තේරුම්ගත හැකි හාවය ඇති කරයි.

3.3.28 සමහර සංසිද්ධි ආවේණිකව සංකිරණ වන අතර, තේරුම් ගතහැකි වන පරිදි සංසිද්ධිය නොහැකිය. එම සංසිද්ධිමයන් පිළිබඳව වන තොරතුරු මූල්‍ය වාර්තා වලින් බැහැර කිරීමෙන් එමමුල්‍ය වාර්තාවල තොරතුරු තේරුම් ගතහැකිවීම පහසු කරගත හැකිවේ. කෙසේ වෙතත්, එම වාර්තා අසම්පූර්ණ වියහැකි අතර, ඒ අනුව හවුවලස නොමැග යොමුකරන යුතුවේ.

3.3.29 මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙළ කරනු ලබන්නේ ව්‍යාපාරික සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව සාධාරණ දැනුමක් ඇති සහ තොරතුරු අන්තර් සම්බන්ධ සම්බෘද්‍යම වන පරිභිෂ්‍යකයන්ටය. ඇතැම්වීම මොලස දැනුමැති සහ අන්තර් පරිභිෂ්‍යකයනට පවා සංකිරණ ආර්ථික සංසිද්ධින් පිළිබඳව තොරතුරු අවබෝධ කරගැනීමට උපදේශකයකුගේ උදිව ඉල්ලා සිටිමේ අවශ්‍යතාවය ඇතිවිය හැකිය.

ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ වර්ධනය කිරීම ව්‍යවහාරකරණය

3.3.30 ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වර්ධනය කිරීම හැකිකාක්ෂරට උපරිම කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වර්ධනය තනි තනිව හෝ සම්භාෂ්‍යක වශයෙන් ගත්කළ එම තොරතුරු අදාළ නොවන්නේ නම් හෝ විශ්වාසදායක නොවන ලෙස නියෝගනාවන්නේ නම්, එම තොරතුරු ප්‍රයෝගනාවන් ලෙස තැකිය නොහැකිය.

3.3.31 ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ වර්ධනය කිරීම ව්‍යවහාරකරණය නැවත නැවත කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් වන අතර, එය තීයම කරන ලද පිළිවෙළක් අනුගමනය නොකරයි. සමහර අවස්ථාවලදී” තවත් ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයන් උපරිම කිරීමට, එක ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයන් වර්ධනය කිරීම හිත කළ යුතුවේ. උදාහරණ වශයෙන් අනාගතයට බලපාන පරිදි නව මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතියක් ව්‍යවහාර කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සැසදිය හැකිබවේ තාවකාලික අඩුවීමක්, දිගුකාලීන අදාළත්වයේ හෝ විශ්වාසනීයනීයෝගනයේවර්ධනය කිරීමට වැදගත් විය හැකිය. සංසන්දනයකළ නොහැකි බව සඳහා උච්ච හෙළිදරවි කිරීම අර්ධ වශයෙන් හානිපූරණය කෙරේ.

3.4 ප්‍රයෝගනාවන් මූල්‍ය වාර්තාකරණය මත පිරිවැය සංරෝධක

3.4.1 මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙන් ලබාදිය හැකි තොරතුරු මත පිරිවැය පාප්‍රේල සංරෝධකයකි. මූල්‍ය තොරතුරු වාර්තාකරණය පිරිවැය පනවනු ලබන අතර, එම තොරතුරු වාර්තාකරණය මගින් ඒ පිරිවැයෙන් වන ප්‍රතිලාභ සාධාරණීයකරණය වැදගත් වේ. සලකා බැලීම සඳහා විවිධ වර්ගවල පිරිවැයන් සහ ප්‍රතිලාභ ඇතේ.

- 3.4.2 මූල්‍ය තොරතුරු සපයන්නන්, මූල්‍ය තොරතුරු රස්කිරීම ක්‍රියාවලිවලට හාජනය කිරීම, සත්‍යාපනය කිරීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීමෙන් අදාළව දැඩි පරිග්‍රුමයක් වැයකරයි. එහෙත් අවසාන වශයෙන් ප්‍රතිලාභවල අඩුවීමක ස්වරුපයෙන් එම පිරිවැය පරිදිලකයන් දර ගනී. මූල්‍ය තොරතුරු පරිදිලකයන්ද සපයන ලද තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම සහ අස්ථි නිරුපණය සඳහා ද පිරිවැයක් දරයි. අවශ්‍ය කරන තොරතුරු සපයා නොමැති නම් එම තොරතුරු වෙනත් තැනකින් ලබාගැනීමට හෝ එය ඇස්තමේන්තු කිරීමට පරිදිලකයනට අමතර පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවේ.
- 3.4.3. නියෝගනය කිරීමට අරමුණු කරගත්, අදාළ සහ විශ්වාසදායක ලෙස නියෝගනයට මූල්‍ය තොරතුරු වාර්තාකරණය, වැඩි විශ්වාසයකින් යුතුව තීරණ ගැනීමට පරිදිලකයනට උපකාර කරයි. මෙමගින් වන ප්‍රතිඵලය වන්නේ ප්‍රාග්ධන වෙළඳපාල වඩාත් කාර්යක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මක වෙත්, සමස්ථයක් වශයෙන් ආර්ථිකය සඳහා ප්‍රාග්ධනයේ පිරිවැය අඩුවීමත්ය. වඩාත් දැනුමැති තීරණ ගැනීම මගින් තනි ආයෝගකයා, මෙය දෙන්නෙකු හෝ වෙනත් මෙයිමියකු පවා ප්‍රතිලාභ බැඩි. කෙසේවෙතත් පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාවලට සැම පරිදිලකයෙකුම අදාළ ලෙස පෙනෙන සියලු පැපයීම කළ නොහැකිය.
- 3.4.4 පිරිවැය සංරෝධක ව්‍යවහාර කිරීමේදී, විශ්ලේෂණයක් වාර්තා කිරීමෙන් වන ප්‍රතිලාභ එම තොරතුරු සැපයීම සහ හාජිතා කිරීමට දරන පිරිවැයසාධාරණීය කළ හැකිද යන්න පිළිබඳව පාලක මණ්ඩලය තක්සේරු කරයි. යෝජිත මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතයක් වර්ධනය කිරීමේදී වන පිරිවැය සංරෝධක ව්‍යවහාර කිරීමේදී, එම්ප්‍රමිතයේ අපේක්ෂිත ස්වභාවය සහ ප්‍රතිලාභවල ප්‍රමාණය සහ පිරිවැයිලිබඳ තොරතුරු මූල්‍ය තොරතුරු සපයන්නගෙන් පරිදිලකයෙන්න, විගණකවරුන්ගෙන්, විද්‍යුත්වත්තෙන් සහ වෙනත් අයගෙන් පාලක මණ්ඩලය ඉල්ලා සිටී. බොහෝ අවස්ථාවන්හිදී තක්සේරු කිරීම පදනම් වන්නේ ප්‍රමාණාත්මක සහගුණාත්මක තොරතුරුවල සංයෝගනයකිනි.
- 3.4.5 ආවේණික වූ විෂයානුබ්ධභාවයනිසා, මූල්‍ය තොරතුරු වල විශ්ලේෂණයක් වාර්තා කිරීමේදී, වෙනස් පුද්ගලයන්ගේ පිරිවැය සහ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ තක්සේරු වෙනස් වනු ඇත. ඒ අනුව යන්තම්, එක් එක් වාර්තාකරණ අස්ථිත්වයන් සම්බන්ධයෙන් නොව පිරිවැය සහ ප්‍රතිලාභ පොදුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණය සම්බන්ධයෙන් සෞයා බැලීමට පාලක මණ්ඩලය බලාපොරුණ්තු වෙයි. පිරිවැය සහ ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කිරීම සියලු අස්ථිත්වයන් සඳහා එකම වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතා සඳහාසැම්වීම සාධාරණීය කරණය කෙරේ යන්න එයින් අදහස් නොකෙරේ. අස්ථිත්වවල ප්‍රමාණයන්හි වෙනස්කම්, ප්‍රාග්ධනය රස්කිරීමේ වෙනස් ක්‍රම (ප්‍රසිද්ධියේ හෝ පොද්ගලිකව) පරිදිලකයන්ගේ වෙනස් අවශ්‍යතා සහ වෙනස් සාධක නිසා වෙනස්කම් උචිත විය හැකිය.

*****

3.5 පාලක කරගත් උපකළුපනය

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

- 3.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සාමාන්‍යයෙන් පිළියෙළ කරනු ලබන්නේ අස්ථිත්වය අඛණ්ඩව පවතින බව සහ එහි මෙහෙයුම් පුරවදායා අනාගතයක් දක්වා අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතුළු යන උපකළුපනය මතය. මෙනිසා අස්ථිත්වය එහි මෙහෙයුම් වල පරිමාණය ප්‍රමාණාත්මක ලෙස අඩුකිරීමට හෝ ඇශාරකිරීමට අවශ්‍යතාවයක් හෝ අනිප්‍රායක් නොමැතිබව උපකළුපනය කෙරේ. එවැනි අනිප්‍රායක් හෝ අවශ්‍යතාවයක් පවතිනම්, මූල්‍යප්‍රකාශන වෙනස් පදනමක් මත පිළියෙළ කිරීම සිදුවිය හැකි අතර, එසේ වන්නේ නම් හාඡිතා කළ පදනම හෙළිදරව් කළ යුතුය.

4. ලාසනොස නිශ්චිත විධිවාන

පහත දක්වෙන නිශ්චිත විධිවාන අදාළ ශ්‍රීලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත කට්ටලය හාසම්බන්ධව කියවියුතු අතර, නිශ්චිත විධිවාන දීමේ අරමුණ වන්නේ ලාසනොස වල නිශ්චිත කරනු සහ ගැලපීම් වෙත යොමු කිරීමට. හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළුව මෙම ශ්‍රීලංකිප්පය සමඟ අනුකූලවීමට ලාසනොස මගින් සම්පූර්ණයෙන්ම අනුගමනයකළයුතු සහ සහ ලාසනොස විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී අනුගමනය කළයුතු මූලධර්ම, මෙම කොටස නියම කරයි.

පාලක මණ්ඩලය කාලයෙන් කාලයට මෙම අංශයේ වර්ධනයන් ඇමතිමට, අතිරේක නිශ්චිත විධිවාන සහ උපදේශ නිකුත් කරනු ඇත. ඒවාද මෙම ශ්‍රීලංකිප්පය කොටසක් ලෙස සැලකීම් අවශ්‍ය වනු ඇත.

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මූලිකාංග

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංරචන

ලාසනොසයක සම්පූර්ණ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයක ඇතුළත් වනුයේ ;

- (අ) විස්තරණ ආදායම ප්‍රකාශනය
- (ආ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය
- (ඇ) සංචිත වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනය
- (ඇ) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය
- (ඉ) ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ සවිස්තර සටහන්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සවිස්තරණම්ක සටහන් වල කොටසක් ලෙස ලාසනොස වල පරිපූරක උපගේවාණ සහපදනම් මත හෝ ලබාගත් තොරතුරු සහ එවැනි ප්‍රකාශන සමග කිවයුතු ලෙස අපේක්ෂා කරන තොරතුරුද ඇතුළත් කළ හැකිය.

අදාළ ප්‍රධාන ගිවිසුමෙන් අවශ්‍ය කරන්නේ තම හැර, පාලක මණ්ඩල/කළමනාකාරීන්වය මගින් වාර්තා, සහාපතිතේ ප්‍රකාශන, කළමනාකාරීන්වයේ සාකච්ඡා සහ විශේෂීය, සහ ඒ හා සමාන සංස්ථාපිත ආයතනය මූල්‍ය හෝ වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කළහැකි අයිතම ඇතුළත් නොවේ.

4.2 සමුව්විත අරමුදල

සීමා නොකරන ලද අරමුදල (ප්‍රාග්ධනය)

සීමා නොකරන ලද අරමුදල ලාසනොස හි සිය ප්‍රාග්ධනයේ සමකයන් වන අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සීමා කරන ලද අරමුදල්වලින් වෙන් ව ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, නිම කරනලද ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් සීමා කරන ලද අරමුදල් වල යම් අතිරික්තයන්, අදාළ කොට්තුන්තුව හෝ ගිවිසුම මගින් අවසර දී ඇතිනම් පමණක් සීමා නොකරන ලද අරමුදලට ඇතුළත් කිරීම සඳහා එය ද මාරු කළ හැකිය.

සීමාකරන ලද අරමුදල

සීමාකරන ලද අරමුදල් "වියදම් නොකළ ප්‍රධාන" ලෙස ද හඳුන්වනු ලැබේ. එය ලාසනොස වල සීමා කරනලද ගුද්ධ වත්කම් වල කොටසක් නියෝජනය කරයි.

මැනීම සහ හඳුනාගැනීම

සීමාකරනලද අරමුදල් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ඒවා ලැබුණ අවස්ථාවේදීය. එනම් මුදල් වගයෙන් හෝ බැංකු ගිණුමට තැන්පත් කළ අවස්ථාවේදී හෝ එය ලැබෙන බවට සාධාරණ සහතිකම් ඇති අවස්ථාවේදීය.

හෙළිදරව් කිරීම

පහත සඳහන් දැන් හෙළි කළ යුතුය.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්මද ඇතුළුව සීමාකරන ලද අරමුදල් සහ සීමානොකරන ලද අරමුදල් සඳහා තොරාගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය.
- (ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගත් සීමා කරනලද දායකවීම් වල ස්වභාවය සහ ප්‍රමාණය සහ සංචිතය සංස්ක්‍රිත ප්‍රකිලාහ ලැබූ වෙනත් ස්වරුපයේ උද්ධි කිරීම් පිළිබඳව ඇගැවීමක්, සහ
- (ඇ) හඳුනාගත් උද්ධි කිරීම්වලට ඇතුළත ඉවු නොකරන ලද කොන්දේසි සහ අසම්භාව්‍යයන්.

4.3 අයහාර/පුදානයන් හඳුනාගැනීම

4.3.1 (ආ) සීමා කරන ලද අයහාර සහ

(ආ) සීමා නොකරන ලද අයහාර

අතර වෙනස ලාසනොස වෙන්කොට හඳුනාගෙන සහ ලැබුන හෝ ලැබියපුතු ප්‍රතිශ්‍යාවේ සාධාරණ අයයට සැම එකක්ම මැනීය යුතුය.

4.3.2 (ආ) සීමාකරන ලද සහ (ආ) සීමා නොකරන ලද අයහාර හඳුනාගැනීම සඳහා වෙතස් ප්‍රවේශයන් හාවිතා කරනු ලැබේ.

සීමා කරන ලද අයහාරය

4.3.3 සීමා කරන ලද දායකවීම් තිර මූල්‍යයන් (නොමිලේ දෙන්නක්) නොවේ. ඒවා අරමුදල් ලැබේම සඳහා සේවාවක හෝ වෙනත් ක්‍රියාවලියක කාර්යසාධන කොන්දේසි ඇඳුන ගිවිසුම්, කොන්ත්‍රාත් හෝ වෙනත් සම්මුති මත පදනම් වූ ඒවාවේ. ලාසනොස දායකවීම් උපයන්නේ අවධාරණය කරන ලද කොන්දේසි සමග අනුකූලවෙමන් සහ අපේක්ෂා කළ බැඳීම් ඉටු කිරීමෙනි. එමනිසා දායකවීම් ලැබෙනු ඇතැයි සාධාරණ සහිතකවීමක් ඇතිවනතුරු සහ ඒවා ලැබේමට නියමකර ඇති කොන්දේසි සමග අනුකූල වනතුරු, අයහාරය විස්තිරිණ අදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා නොගත යුතුය.

4.3.4 ඉහත දායකවීම්වලට කරන ලද සීමා කිරීම්වලට යටත්ව විස්තිරිණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගන්නා විට ඒවා ක්‍රමානුකූල පදනමක් මත හානිපුරණය කිරීමට අපේක්ෂා කරන සම්බන්ධිත පිටිවැයට එරෙහිව ගැලපීය යුතුය. සඳහා වශයෙන් එවැනි දායකවීම් හඳුනාගත යුත්තේ එම ලාසනොස අදාළ සේවය හෝ කාර්යසාධනය සපයා ඇති ප්‍රමාණයට පමණි.

4.3.5 යම් සීමාකරන ලද දායකවීම් ලැබේමේදී, උදා. බැංකු තැන්පත් ලෙස දායකත්වය මූල්‍යත්වයේ ප්‍රකාශනයේ සීමා කරන ලද අරමුදල් ගිණුමට බැරකළ යුතු අතර, බැංකු ගිණුමට හරකළ යුතුය. ඉන් අනතුරුව, ක්‍රමානුකූල පදනමක් මත, (උදා: සැම මාසයක් අවසානයේදී) මාසයක් තුළ එකළ වූ "සීමා කරන ලද" ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වියදම් කළමුදලට සමාන ප්‍රමාණයක්, ආදායමට ගත යුතුය. මෙය කරනුයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සීමාකරන ලද අරමුදල් ගිණුම හරකර, සීමාකරන ලද ආදායම් ගිණුම බැර කිරීමෙනි.

4.3.6 මෙම පිළිවෙත අනුගමනය කිරීමෙන් ඕනෑම විශේෂ ගනුදෙනුවක සීමා කරන ලද ආදායම් සහ සැපු ව්‍යාපාති වියදම්වල ගුද්ධ ප්‍රතිඵලය විස්තිරිණ ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි සාමාන්‍යයන් යුතුය ("0") වීමයි. ඒ අනුව ගුන්තයට වැඩි හෝ අඩු ඕනෑමවිනාකමක් වෙනත් මාත්‍යකාවල ප්‍රතිඵල පිළිබඳ කරයි. එනම්, ව්‍යාපාති ක්‍රියාකාරකම්වලට නොඇඳුන, සීමා නොකරන ලද ආදායම් හෝ එවැනි අතිරික්තයන් සීමා නොකරන ලද අයහාරයට මාරු කිරීමට පුදානය කරන්නා අවසරදී ඇත්තාම්, සීමා කරන ලද අරමුදලක ඉතිරිව ඇතිරික්තයකි.

සීමා නොකරන ලද අයහාර

4.3.7 පොදුසීමා නොකරන ලද සම්පත් වලින් පැන නගින අයහාර, ව්‍යාපාර අස්ථිත්ව වල, සමාන අයහාරයන්හි ගතිලක්ෂණ අති බැවින් ඒ අනුව කටයුතු කළ යුතුය. ඒය හඳුනාගත යුත්තේ, අයහාරයේ වටිනාකම විශ්වාසදායක ලෙස මැනීය හැකි නම් හෝ ගනුදෙනුවට ආප්‍රිත අප්‍රේක් ප්‍රතිලාභලාසනොසයට ගෙවාප්‍රාග්‍රාම හවුනම්පමණි. ඒ අනුව, සාමාජික ගාස්තු, විවිධ පුදාන, උපදේශන ගාස්තු භාණ්ඩ විකිණීම හෝ වෙනත් සීමා නොකරන ලද ආදායම් මූලාශ්‍ර මින් උත්පාදනය වියහැකි ප්‍රතිශ්‍යාවේ වටිනාකම් සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු අන්දමේ අතිරිතතා එම අවස්ථාවේ නොපැවතිම්.

4.3.8 ලාසනොසයයක විස්තිරිණ ආදායම් ප්‍රකාශනය සැලසුම් කර ඇත්තේ, ව්‍යාපාර සංවිධානයක ලාභ හා අලාභ ගිණුමේ දක්නට ලැබෙන සියලු ප්‍රතිලාභ සහ අලාභ ඇතුළත් වන ලෙසය.

4.4 නොග

ප්‍රතිලාභීන් වෙනුවෙන් මිලදීගත් හෝ පරිත්‍යාග කරන ලද නොග

4.4.1 ඒවා පිටිවැයක් නොමැතිව (නොමිලේ) හෝ නාමික වටිනාකමකට ප්‍රතිලාභීන් අතර බෙදාදීමේ අරමුණ ඇතිව ලාසනොස තොග අයිතම නිෂ්පාදනය කිරීම හෝ මිලදී ගතහැකි ය. එවැනි අයිතම විකිණීමේ අරමුණ, හෝ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී

පරිභෝජනය, හෝ සේවා සැපයීම හෝ වෙනත් වාණිජ, කාර්මික හෝ ව්‍යාපාර ස්වභාවයේ අරමුණු සඳහා රඳවාගෙන තබාගන්නේ නොමැති වූයේ වූවද මෙම ශ්‍රීලංකාප්‍රජයේ අරමුණ සඳහා එවැනි අයිතම තොගලෙස සැලකිය යුතුය.

4.4.2 ප්‍රතිලාභීන් අතර බෙදාමෙට හෝ ඒවා විකිණීමෙන් වතලද මනාව ප්‍රතිලාභීන්ගේ යහපත සඳහා ප්‍රයෝගනයට ගැනීම එකීස යම් විශේෂ අවස්ථාවකදී පරිත්‍යාග වශයෙන් ලාසනොසයකට අයිතම ලැබෙනු ඇතේ. එවැනි අවස්ථාවකදී මූල්‍ය අයිතම සඳහා වටිනාකමක් ව්‍යවහාර කිරීම කළ හැකි තොවේ. ඒ අනුව පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබූ සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දින රඳවාගෙන ඇති අයිතම ලැයිස්තු ගතකර ප්‍රමාණීයකරණය කළ යුතුය.

4.5 ආදායම් බඳු

සමුච්චිත අරමුදලට සැපුවම හර කරන ලද හෝ අයකරන ලද අයිතමයන්

4.5.1 එම හෝ වෙනත් කාල පරිවිෂේෂයකදී එවැනි අරමුදල් ගිණුමකට සැපුව බැර කරනලද හෝ අයකරනලද අයිතම වලට බඳු සම්බන්ධිත නම් ප්‍රවර්තන බඳු අදාළ අරමුදල් ගිණුමට සැපුව අය කිරීම හෝ බැර කිරීම කළ යුතුය.

බඳ වියදම් (ආදායම්)

4.5.2 බඳ වියදම (ආදායම) විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මූහුණත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

4.6 දේපල, පිරියත සහ උපකරණ

ඉඩම්

4.6.1 ලාසනොසයක් පහත දැක්වෙන පරිදි විවිධ ක්‍රම මගින් ඉඩම් අත්පත් කරගත හැකිය ;

(අ) රජය විසින් විධිමත්ව සකස් කළ අත්‍යවශ්‍ය අත්පත් කරගැනීමේයෝගනාකුමයක් හරහා ඇතුළත්, ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් මිලදී ගැනීමේ මාර්ග මගින් ;

(ආ) ඒවායේ භාවිතයට කිසියම් කොන්දේසි ඇතිව හෝ නැතිව ලාසනොස සඳහා ආයතන හෝ තනි පුද්ගලයන් විසින් ත්‍යාග කරනලද ඉඩම් ;

(ඇ) ඒවායේ භාවිතයට කිසියම් කොන්දේසි ඇතිව හෝ නැතිව ලාසනොස සඳහා රජය විසින් ලබාදෙන ලද ඉඩම් ;

(ඈ) හිමිකමේ අයිතියක් තොමැති එවැනි එවැනි ලාසනොස පුදුහාරකරුවෙක් ලෙස ක්‍රියාකරන ඉඩම් ද ලාසනොස වෙත පවරා තිබිය හැකිය.

4.6.2 ඉහත සඳහන් ක්‍රම හරහා අත්පත් කරගත් ඉඩම් සඳහා ගිණුම්කරණ ආකාරය පහත සඳහන් පරිදි වියහැකිය ;

(අ) මිලදී ගැනීම හරහා අත්පත් කරගත් ඉඩම්

- ගෙවූ හෝ /ගෙවියුතු මිලදී ගැනීමේ මිල, අත්පත් කරගැනීමට ආනුඛාතික ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු වැනි වෙනත් පිරිවැය වල සමාජයකට එවැනි ඉඩම් වාර්තා කළ යුතුය.

- අනිවාර්ය අත්පත් කරගැනීමේ යෝගනා ක්‍රමයකදී, අත්කරගත් ඉඩමක් පිළිබඳව ලාසනොස සහ ඉඩම් අත්පත්කරගැනීමට කළින් අයිතිකරු අතර මතභේදයක් ඇති අවස්ථාවක, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අරමුණ සඳහා ඉඩම් පිරිවැය නිර්ණය කිරීමේදී වන්දී අනුපාතිකය සම්බන්ධයෙන් ගෙවීමට සිදුවිය හැකි උච්ච ප්‍රමාණයක්, අතිරේක වන්දී වශයෙන් පහත සඳහන් කොන්දේසි සපුරාලන්නේ නම් පමණක් ඇතුළත් කළ යුතුය.

(i) අතිරේක වන්දී ගෙවීම හටුන වීම, සහ

(ii) එසේ ගෙවියුතු වටිනාකම සාධාරණ ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ හැකිවීම.

ආ. පිරිවැයක් නොමැතිව අත්පත් කරගත් ඉඩම්

- සමහර අවස්ථාවලදී ලාසනාස සඳහා රජය පිරිවැයක් නොමැතිව ඉඩමක් ලබාදිය හැකිය. පාසුල් තැනීම, උදාහන තැනීම හා සමාන පෙශුපහසුකම් ආදිය සඳහා තනි පුද්ගලයන් හෝ ආයතන උරුම කර දීම මගින් ඉඩමක් ලබාදිය හැකිය. එවැනි ඉඩමක ලාසනාසට වන පිරිවැය ගුන්තවේ. හරයක් වශයෙන්, ලැබුණ එවැනි ඉඩම මූල්‍ය නොවන ප්‍රදානයක් වන අතර, ප්‍රදානය සහ වත්කම යන දෙකම සාධාරණ අගයට ගිණුම්ගත කළපුතුය. සමහර අවස්ථාවල අනුගමනය කරන විකල්ප ක්‍රියා මාර්ගයක් වන්නේ වත්කම සහ ප්‍රදානය යන දෙකම නාමික වට්නාමකමකට වාර්තා කිරීමයි. කෙසේ වෙතත් නිසි පාලනයන් පවත්වාගෙන යාමට හැකිවිම පිණිස එවැනි ඉඩම ස්ථාවර වත්කම ලේඛනයේ සඳහන් කළපුතු අතර එහි හාවිතය සඳහා පත්‍රවා ඇති යම් කොන්දේසි ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් තුළ හෙළිදරව් කළ යුතුය.
- අත්පත් කරගැනීමේදී ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු වැනි ආනුංශික වියදම් ඉහත දැට එකතු කළ යුතුය.

ඇ. පවරාගත් රජයේ ඉඩම්

- එවැනි ඉඩමක් ලාසනාසයකට අයිති නොවන්නාක් මෙන්ම එවැනි ඉඩමක් හාවිත කිරීමෙන් වන ආර්ථික ලාභ ලාසනාස වෙත ගෞ එන්නේද තැනු. නිමිකාරීත්වය රජය වෙත රඳවාගෙන ඇති අතර, ලාසනාස එම ඉඩම සම්බන්ධයෙන් යුද හාරකාරයෙක් වශයෙන් ක්‍රියාකරයි. එබැවින් එවැනි ඉඩම්ලාසනාසයේවත්කම් ලෙස සලකනු නොලැබේ.

උපවිත පදනම ගිණුම්කරණයට මාරුවන අවස්ථාවේදී ආරම්භක යේෂය

- 4.6.3 අස්ථිත්වය එහි සියලු පිරියත දේපළ හා උපකරන වාර්තාකර නොමැති නම්, මෙම ග්‍රිලනිප්‍රාය පරිදි උපවිත ගිණුම්කරණයට ලාසනාසයක් මාරු වන අවස්ථාවේදී එවැනි අයිතම ගිණුම්කරණය පිළිබඳව ගැටුපුවලට මූහුණ පැහැකිය. උදාහරණයක් වශයෙන් පරිත්‍යාග හෝ උරුමකරදීම වැනි මාරුග විලින් ලැබුණ දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ එවා අත්පත් කරගත් අවස්ථාවේදී වාර්තා කර නොකැවිය හැකිය. එමෙන්ම, සීමාකරන ලද අරමුදල් හරහා ව්‍යාපෘති වියදම් වල කොටසක් ලෙස අත්පත් කරගත් අයිතම විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට ලියාහැර තිබේම පුදුවන. එවැනි වත්කම් හඳුනාගෙන එවා උපවිත පරිදි ගිණුම්ගත කිරීම අවශ්‍යවියහැකිය. එවැනි වත්කම් ගිණුම්කරණයේදී, අසතුවායක අයිතිය, නිමිකමේ දේශවැනි සාධක සලකා බැලීම ද අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රදාන, උරුම කරදීම හෝ ප්‍රදාන හරහා ලැබුණ දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ

- 4.6.4 ප්‍රදානයක් හෝ උරුම කරදීමක් වශයෙන් සාපුරුව ලැබුණ දේපළ පිරියත සහ උපකරණ සාධාරණ අගයට දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ ගිණුමට හර කළපුතු අතර, අනුරුප වට්නාකම විලම්හිත ආදායම් ගිණුමට බැර කළ යුතුය. ඉන්පසුව එවැනි අයිතම මෙම ග්‍රිලනිප්‍රාය ප්‍රකාරව ක්ෂය කළපුතු අතර, අනුරුප වට්නාකම විලම්හිත ආදායම් ගිණුමෙන් මූල්‍ය තත්ත්වය දක්වෙන ප්‍රකාශනයේ විස්තිරණ ආදායම් ගිණුමට මාරු කළ යුතුය. මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශනයේ විලම්හිත ආදායම, වත්කමේ ගුද්ධ පොත් අගයෙන් අඩුකළ යුතු අතර, ඒ අනුව වත්කමේ ධාරණ අගය ඉතාවේ.

- 4.6.5 ලාසනාස ප්‍රයෝග්‍රනය සඳහා ප්‍රදානයකින් අරමුදල් කරන ලද ව්‍යාපෘතියකින් මිලදී ගන් යම් අයිතම සහ එම අයිතම වල ව්‍යාපෘති, අදාළ ව්‍යාපෘති ගිණුමට අයකර ඇතිවිට, එම අයිතම, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දේපළ, පිරියත හා උපකරණ යටතේ ඇතුළත් කර ඇති ඕනෑම අයිතමයක් පිළිබඳව සළසා ඇති වර්ගීකරණය හා සම්වන වර්ගීකරණය් පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහනක් ලෙස හෙළිදරව් කළ යුතුය.

- 4.6.6 ව්‍යාපෘතිය තිම කිරීමෙන් පසු ව්‍යාපෘතියේ වත්කම් රඳවාගෙන 4.6.4 ජේදය පරිදි හෙළිදරව් කළ විට, සංවිධානය රඳවාගත යුතු දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ එම අයිතමයන් සංවිධානයේ ගිණුම් පොත්වලට සාධාරණ අගයට ප්‍රාග්ධන සංවිධානයක් හරහා ගෙන ආ හැකිය. එවිට, එවැනි වත්කම් සඳහා ප්‍රතිපාදනය කළ ක්ෂය කිරීම් ප්‍රාග්ධන සංවිධානයට එරෙහිව අයකරනු ලැබේ. අදාළ ප්‍රතිලාභීත හාරදුන් හෝ ප්‍රදානය කරන්නාට ආපසු හාරදුන් අයිතමයන් සඳහා ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී උවිත හෙළිදරව් කළ යුතුය.

5. බලාත්මක දිනය

- 5.1 ලාභ සඳහා නොවන සංවිධාන සඳහා (රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඇතුළත්ව) වන නිර්දේශීත ශ්‍රී ලංකා පරිවය ප්‍රකාශන (ශ්‍රීලනිප්‍රාය - ලාසනාස (රාජ්‍ය නොවන ඇතුළත්ව) 2012 ජනවාරි 1 දින හෝ ඉන් පසුව ආරම්භවන කාල පරිවිශේදවලින් ආවරණය වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා බල පැවැත්වේ. 2012 ජනවාරි 1 දින හෝ ඉන් පසුව ආරම්භ වන හෝ කාල

පරිවිශේෂයන්ට වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා මෙම ශ්‍රීලංකිප්පය - ව්‍යාවහාර කිරීම නිරදේශ කිරීම හා උනන්දු කිරීම කරන අතර 2013 ජනවාරි 1 දින හෝ ඉන් පසුව ආරම්භ කරන කාලපරිච්ඡෙන්ට වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා මෙම ශ්‍රීලංකිප්පය ව්‍යාවහාර කිරීම අනිවාර්ය වේ.

5.2 ශ්‍රී ලංකා වග මගින් 2006 අප්‍රේල් 1 දින සිට බලාත්මක වන පරිදි 2005 දී නිකුත් කළ ශ්‍රීලංකිප්පය මෙම ශ්‍රීලංකිප්පය මගින් අවලංගු කෙරේ.

පරිභේදය

නිදර්ශනාත්මක මූල්‍ය ප්‍රකාශන ව්‍යුහය

මෙම පරිභේදය නිදර්ශනාත්මක පමණක් වන අතර, ශ්‍රීලංකිප්පයේ කොටසක ස්වරුපය නොගනී. මෙම පරිභේදයේ අරමුණ වනුයේ ශ්‍රීලංකිප්පයේ මූලධර්ම ව්‍යාවහාර කරනයේදී ඒවායේ තේරුම පැහැදිලි කිරීමට උදව්වීමට නිදර්ශන දක්වීමය. නිදර්ශනාත්මක මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් වී ඇත්තේ සම්පූර්ණ SLFRSs පදනම් කරගෙනය.

මෙම ශ්‍රීලංකිප්පය, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංරච්ඡයන් සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ විස්තිරිණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, සංවිතවල වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය මෙන්ම මූදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය යන ඒවායේ මූල්‍යන්තර හෙළිදරව් කළයුතු අවම අවශ්‍යතාවයන් නියම කරයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ සටහන් හා එක්ව පවතී. මෙම පරිභේදයේ අරමුණ වන්නේ, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, විස්තිරිණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, සංවිත වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය සහ මූදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වන ආකාර, ප්‍රාථමික මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කළ නැති අන්දම පිළිබඳ උදාහරණ සැපයීමය. එක් එක් සංවිධානයේ තත්ත්වයන් අනුව සාධාරණ ඉදිරිපත් කිරීමක් මූල්‍යන්පත් කරගැනීම් නිසි ලෙස සපුරාගැනීමට අවශ්‍ය වනපරිදි, ඉදිරිපත් කිරීමේ අනුපිළිවෙළ, පේලී අයිතම සඳහා හාවිත කළ විස්තර කිරීම අවශ්‍ය වූ කළහි වෙනස් විය යුතුය.

ඒවැසි ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31 දිනට

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

[රු. දහස් වලින්]

මාර්තු 31 දිනට

වත්කම්

ජ්‍යෙගම නොවන වත්කම්

දේපළ, පිරියන සහ උපකරණ

අස්ථාපායා වත්කම්

දිගුකාලීන ලැබියුතු දී

වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්

ජ්‍යෙගම නොවන වත්කම් - එකතුව

ජ්‍යෙගම වත්කම්

තොග

ලැබියුතු ගිණුම්

පෙරගෙවුම්

වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්

මූදල් හා මූදල් හා සමාන දී

ජ්‍යෙගම වත්කම් - එකතුව

වත්කම් එකතුව

වගකීම් සහ සංවිත

සමුව්වීත සංවිත

සීමා නොකරනලද අරමුදල්

නම් කරනලද අරමුදල්

සීමා කරනලද අරමුදල්

නිත්‍ය ආදායම් අරමුදල

වෙනත් ප්‍රාග්ධන සංවිත

සමුව්වීත සංවිත - එකතුව

ජ්‍යෙගම නොවන වත්කම්

සටහන්

සංවිධානය

2013

2012

4.1

xxxx

xxxx

4.2

xxxx

xxxx

4.3

xxxx

xxxx

4.4

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

4.5

xxxx

xxxx

4.6

xxxx

xxxx

4.7

xxxx

xxxx

4.8

xxxx

xxxx

4.9

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

4.10

xxxx

xxxx

4.11

xxxx

xxxx

4.12

xxxx

xxxx

4.13

xxxx

xxxx

4.14

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

ඡ්‍රී ලංකා
2013 මාර්තු 31 දිනට
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය
[රු. දහස් වලින්]
මාර්තු 31 දිනට

	සටහන්	සංවිධානය
	2013	2012
ණය සහ ගෙයට ගැනීම්	4.15	xxxx
සේවක ප්‍රතිලුහ වගකීම්	4.16	xxxx
විලමිනිත ආදායම්	4.17	xxxx
ඡංගම නොවන වත්කම් - එකතුව		xxxx
ඡංගම වගකීම්		xxxx
ගෙවිය යුතු ගිණුම්	4.18	xxxx
උපවිත වියදම්	4.19	xxxx
ණය සහ ගෙයට ගැනීම්	4.15	xxxx
ප්‍රතිපාදන	4.20	xxxx
බැංකු අයිරාචන්	4.21	xxxx
ඡංගම වගකීම් එකතුව		xxxx
වගකීම් - එකතුව		xxxx
වගකීම් සහ සංවිධාන එකතුව		xxxx
මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය/හාරකරුවන් වගකීම් දරනු ලබයි.		

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා 20xx xxxx xx දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය/හාරකරුවන් අනුමත කර ඇත.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2007 අංක 07 දරන¹ සමාගම් පනතේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කර ඇති බව සහතික කරමි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන්

20xx xxxx xx දින	.....	.....	.....
	අධ්‍යක්ෂ	අධ්‍යක්ෂ	මූල්‍ය - ප්‍රධාන

පිටු ..... සිට ..... දක්වා වන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංකලිත කොටසකි.

ඡ්‍රී ලංකා
2013 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය
(රු. දහස් වලින්)

	සටහන්	ආයතනය
	2013	2012
මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර		
මෙහෙයුම් ආදායම්		
ආදායම් මූල්‍ය	4.22	xxxx
මෙහෙයුම් ආදායම් එකතුව		xxxx
මෙහෙයුම් වියදම්		xxxx
සේවක මණ්ඩල සම්බන්ධිත වියදම්	4.23	xxxx
සාපුරු ව්‍යාපෘති/ක්‍රියාකාරකම් පිරිවැය	4.24	xxxx
කුලී	4.25	xxxx
හාන්ඩ හා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම්		xxxx
ක්ෂේප කිරීම		xxxx

1. අදාළ වත්තේ නම් පමණක්

ඒච්සී ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය

(රු. දහස් වලින්)

	සටහන්	ඇයතනය
	2013	2012
මාර්තු 31 න් අවසන් හි වසර		
පොදු වියදම්	xxxx	xxxx
මෙහෙයුම් වියදම් එකතුව	xxxx	xxxx
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ඉද්ධ අතිරික්තය/(උණතාවය)	xxxx	xxxx
වෙනත් ආදායම්		
ඉද්ධ මූල්‍ය ආදායම්	4.26	xxxx
වෙනත් ආදායම්		xxxx
වෙනත් ආදායම් එකතුව		xxxx
වෙනත් වියදම්		
විදේශ විනිමය පාඩු (ගුද්ධ)		xxxx
වෙනත් වියදම්		xxxx
වෙනත් වියදම් එකතුව		xxxx
මෙහෙයුම් නොවන ක්‍රියාකාරකම් වලින් ඉද්ධ අතිරික්තය/(උණතාවය)		xxxx
බදුවලට පෙර ඉද්ධ අතිරික්තය/(උණතාවය)		xxxx
ආදායම් බදු වියදම්	4.27	xxxx
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය/(උණතාවය)		xxxx
වෙනත් විස්තිරණ ආදායම		xxxx
නිරවලික ප්‍රතිලාභ සැලසුම් මත ආයු ගණක ප්‍රතිලාභ/(අලාභ)	4.11	xxxx
විදේශ මෙහෙයුම් පරිවර්තනයේදී විනිමය වෙනස්වීම්		xxxx
දේපල ප්‍රත්‍යාග්‍යනන මත ප්‍රතිලාභ		xxxx
මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රක්මි		xxxx
විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම් වල සාධාරණ අගයේ ඉද්ධ වෙනස		xxxx
වෙනත් විස්තිරණ ආදායමේ සංරවකවලට සම්බන්ධිත ආදායම් බදු	(xxx)	(xxx)
වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තිරණ ආදායම් වල එකතුව	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා විස්තිරණ ආදායමේ එකතුව		xxxx
වර්ෂය සඳහා වන විස්තිරණ ආදායමේ එකතුව වෙන් කිරීම		
සංවිත සඳහා වෙන් කිරීම	xxxx	xxxx
නිත්‍ය ආදායම් අරමුදලට වෙන් කිරීම	xxxx	xxxx

පිට ..... සිට ..... දක්වා වන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංකලිත කොටසකි.

ඡ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

සංචිත වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය

(රු. දුනස් වලින්)

විස්තරය	සීමාකරන ලද සංචිත	සීමා නොකළ සංචිත	නිත්‍ය ආදා-යම් අරමුදල	ප්‍රාග්ධන සංචිත	වර්ෂයේ ප්‍රතිඵල	ඒකතුව
2011 ඇප්‍රේල් 1 දින ගේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා ගුද්ධ අතිරික්තය / (ලාණතාව)					xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්					xxxx	xxxx
සංචිතවලට/වලින් මාරුකිරීමට පෙර ගේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ප්‍රතිඵලය සංචිත වලට වෙන්කිරීම	xxxx	xxxx			(xxx)	xxxx
ප්‍රතිඵලය නිත්‍ය ආදායම අරමුදලට වෙන් කිරීම			xxxx		(xxx)	xxxx
නිශ්චිත මෙහෙයුම් සඳහා ප්‍රදානය කරන්නන්ගේ සීමාකරන ලද දායකවීම් වැඩිවීම/අඩුවීම (සටහන 4.12)	(xxx)				xxxx	xxxx
2012 මාර්තු 31 දින ගේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා ගුද්ධ අතිරික්තය / (ලාණතාවය)					xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්					xxxx	xxxx
සංචිතවලට / වලින් මාරු කිරීමට පෙර ගේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ප්‍රතිඵල සංචිතවලට වෙන් කිරීම	xxxx	xxxx			(xxx)	xxxx
නිත්‍ය අරමුදලට ප්‍රතිඵල වෙන්කිරීම			xxxx		(xxx)	xxxx
නිශ්චිත මෙහෙයුම් සඳහා ප්‍රදානය කරන්නන්ගේ සීමාකරන ලද දායකවීම් වැඩිවීම/අඩුවීම (සටහන 4.12)	(xxx)				xxxx	xxxx
2013 මාර්තු 31 දින ගේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

පිටු ..... සිට ..... දක්වා වන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංකලිත කොටසකි.

ඒච්චී ශ්‍රී ලංකා
2013 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
මූදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

(රුපියල් දහස් වලින්)

	සංවිධානය	2013	2012
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය			
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් වන මූදල් ප්‍රවාහ			
වර්ෂය සඳහා (බදුවලට පෙර) අතිරික්තය / (දාන්තාවය)	xxxx	xxxx	
ගුද්ධ මූදල් ප්‍රවාහ අතිරික්තය/(දාන්තාවය) සැසදීමට ගැලපිලි			
මූල්‍ය තොවන අයිතම			
දේපල, පිරියත සහ උපකරණ ක්ෂේත්‍ර සහ හානිකරණය	xxxx	xxxx	
අස්ථ්‍යායා වත්කම් සුම්ක්ෂෙය සහ හානිකරණය	xxxx	xxxx	
තොග සඳහා හානිවීම සහ ප්‍රතිපාදන	xxxx	xxxx	
ප්‍රතිපාදන, ලැබිය යුතු දැ සහ නිශ්චිත අවදානම්වල සංවලනය	xxxx	xxxx	
පොලී සහ සුරක්ෂා ආදායම	(xxx)	(xxx)	
සුරක්ෂාවලින් ප්‍රතිලාභ/(අවාසි)	(xxx)	(xxx)	
ස්ථාවර වත්කම් බැහැර කිරීමෙන් වන ප්‍රතිලාභ	(xxx)	(xxx)	
කාරක ප්‍රාග්ධන ගැපුම්			
ලැබියුතු ගිණුම්	(xxx)	(xxx)	
පෙර ගෙවීම්	xxxx	xxxx	
තොග	xxxx	xxxx	
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	(xxx)	(xxx)	
ගෙවීය යුතු ගිණුම්	xxxx	xxxx	
උපවිත වියදම් සහ විලම්හිත ආදායම	(xxx)	(xxx)	
වෙනත් මූල්‍යමය වගකීම්	xxxx	xxxx	
අවුකලා:			
ගෙවූ ආදායම් බදු	(xxx)	(xxx)	
ගෙවූ පොලී	-	-	
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලැබූ (හාවිත කළ) ගුද්ධ මූදල්	xxxx	xxxx	
ඇායෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් වූ මූදල් ප්‍රවාහයන්			
දේපල, පිරියත සහ උපකරණ මිලට ගැනීම	(xxx)	(xxx)	
අස්ථ්‍යායා වත්කම් මිලට ගැනීම	(xxx)	(xxx)	
උපකරණ වික්‍රීමන් ලද මනාව	xxxx	xxxx	
සුරක්ෂා මිලට ගැනීම	(xxx)	(xxx)	
ලැබුණ පොලී	xxxx	xxxx	
සුරක්ෂා මිලන් වලින් ආදායම්, ගුද්ධ	xxxx	xxxx	
ඇායෝජන ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලැබූ (හාවිත කළ) ගුද්ධ මූදල්	xxxx	xxxx	
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වලින් වූ මූදල් ප්‍රවාහ			
රාජ්‍ය තොග ගැනීම්	xxxx	xxxx	
රාජ්‍ය තොග ගෙවීම්	(xxx)	(xxx)	
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලැබූ (හාවිත කළ) ගුද්ධ මූදල්	xxxx	xxxx	
මූදල භා මූදල භා සමාන දැවල ගුද්ධ වැඩිවීම/(අවුවීම)	xxxx	xxxx	
අප්‍රේල් 1 දින මූදල සහ මූදල භා සමාන දැ	xxxx	xxxx	
මාර්තු 31 දී මූදල සහ මූදල භා සමාන දැ	xxxx	xxxx	

පිටු ..... සිට ..... දක්වා වන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංකලිත කොටසකි.

ඒවැසි ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට සටහන්

1. පොදු තොරතුරු

ලාභ සඳහා නොවන සංචිතය සඳහා (රාජ්‍ය නොවන සංචිතය ඇතුළත්) ශ්‍රී ලංකා නිර්දේශීත පරිවය ප්‍රකාශනයෙහි සපයන ලද නිර්වචනය පරිදි ඒවැසි ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය නොවන සංචිතයයකි.

(එය අංක ..... දරන සමාජ සේවා පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමග ලියාපදිංචි වී ඇත/නැත)

[සංචිතය අංක ..... දරන ශ්‍රී ලංකා සමාගම් පනත යටතේ ඇපයෙන් සීමිත සමාගමක් ලෙස සංස්ථාපනය කර ඇත. යම් හෙයකින් සමාගම අවසන් කිරීමට සිදුවුවහොත් සාමාජිකයන්ගේ වගකීම එක් සාමාජිකයෙකුට රු. .... ට සීමා වේ.]

සංචිතය ශ්‍රී ලංකා හාර ආයුර පනත යටතේ පිහිටුවා ඇත*

සංචිතය පාලක මණ්ඩලයේ / හාරකරුවන්ගේ නම් අංක ..... දරන පිටුවේ ද ඇත.

එය ශ්‍රී ලංකාවේ නිත්‍ය පදිංචිය ඇති අතර එක්සත් රාජධානීයේ ඒවැසි හි දේශීය නියෝජිතයා වේ. සංචිතය හි ස්ථානය ස්ථානය පැවත්තා ඇත්තේ, ...

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල "සංචිතය" යනුවෙන් නැදින්වෙනුයේ ඒවැසි ශ්‍රී ලංකාය.

එවායේ අදාළ ක්‍රියාකාරකම් සාක්ෂාත් කරගැනීමෙන් අදාළ කාර්යය ඉට කිරීමේදී එකත වූ කොන්දේසි ප්‍රකාරව සමහර ක්‍රියාකාරකම් අවසන්වීම හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇත්තේ අඛණ්ඩ පැවත්ත් පදනම් කරගෙනය.

පිටු ..... සිට ..... දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට වන සටහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංකලිත කොටසකි.

වෙනත් අන්දමකින් සඳහන් කර නොමැති නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරිපත් කර ඇති සියලුම වට්නාකම් සඳහන් කර ඇත්තේ රුපියල් දහස් ගණන් වලිනි (රු. '000).

2. පිළියෙළ කිරීමේ පදනම

2.1 අනුකූලවීමේ ප්‍රකාශනය

2013 මාර්තු 31 දින සහ එදිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, සංචිත වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මූදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සමග එක්ව ගිණුම් ප්‍රතිපත්තින් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්, ශ්‍රී ලංකා වර්ලන් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් (මූලනිප්පය) නිකත් කරන ලද ලාභ සඳහා නොවන සංචිතය සඳහා (රාජ්‍ය නොවන සංචිතය ඇතුළත්) ශ්‍රී ලංකා නිර්දේශීත පරිවය ප්‍රකාශනයට අනුකූල වේ.

2.2 මැනීමේ පදනම

එවායේ සාධාරණ අයට සඳහන් කර ඇති මූල්‍ය පුරුෂ මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ව්‍යුත්පන්නන හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇත්තේ එතින්හාසික පිරිවැය සම්මුති හාවිත කරය.

2.3 හාවිතමය සහ ඉදිරිපත් කිරීමේ ව්‍යවහාර මුදල

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා රුපියල් (රුපි) වලිනි. එය සංචිතය හාවිතමය සහ ඉදිරිපත් කිරීමේ ව්‍යවහාර මුදලය. සියලුම මූල්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ රුපියල් වලින් වන අතර අන්වගයෙන් සඳහන් කර නොමැති නම් ආසන්නතම දහසට කෙටි කර ඇත.

2.4 ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිවල වෙනස්වීම් සහ හෙළිදරව් කිරීම

*අදාළ පරිදි තොරතුරු මුතුය.

අන්වයෙන් සඳහන් කර නොමැත්තේ නම් හැර ගිණුම් ප්‍රතිපත්තින් සංගතව ව්‍යවහාර කර ඇති අතර, 2012 නිකත් කළ ශ්‍රී ලංනිප්‍රාය මගින් නිශ්චිත කරන ලද ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති වල වෙනස්වීම් හැර පෙර වර්ෂවල හාටිත කළ ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති සමග සංගතව හාටිත කර ඇත.

2.5 සැලකිය යුතු අන්දමේ ගිණුම්කරණ විනිශ්චය කිරීම, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පනයන්

වාර්තා කරන දින අසම්හාවා වත්කම් සහ වගකීම් හෙළිදරව් කිරීම, වාර්තා කළ ආදායම්, වියදම්, වත්කම් සහ වගකීම් වල වට්නාකම්වලට බලපෑම් වියහැකි විනිශ්චයන්, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන පිළිබඳ කළමනාකාරීන්වයේ විනිශ්චය ගැනීම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට අවශ්‍ය වේ. කෙසේ වෙතත්, මෙම උපකල්පන සහ ඇස්තමේන්තු පිළිබඳව අනියතාවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වන ප්‍රතිච්චකයන් වශයෙන්, වත්කම් හෝ වගකීම් වල බාරණ අගයට අනාගතයේදී වන බලපෑමට ප්‍රමාණාත්මක ගැලපීම් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

විනිශ්චයන්

ඒවැසි ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ව්‍යවහාර කරන ක්‍රියාවලියේදී, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වඩාත් බලපෑමක් වන හඳුනාගත් වට්නාකම් මත ඇස්තමේන්තුකරණයට ඉවහල් වන දැ හැර, කළමනාකාරීන්වය පහත සඳහන් විනිශ්චයන් කර ඇත. (කළමනාකාරීන්වය විසින් කරනලද විනිශ්චයන් සඳහන් කරන්න.)

ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පනයන්

අනාගතය පිළිබඳ සැලකිලිමත්වන ප්‍රධාන උපකල්පන සහ මිළග මුදල් වර්ෂය තුළදී වත්කම් සහ වගකීම් වල බාරණ අගයට ප්‍රමාණාත්මක ගැලපීමක් සිදුවිය හැකි, වාර්තා කරන දින සැලකිය යුතු අන්දමේ අවදානමක් වීමේ අනියතාවය ඇස්තමේන්තු කිරීමේ වෙනත් තීරණාත්මක ප්‍රහවයන් පහත සාකච්ඡා කෙරේ.

3. වැදගත් ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිවල සාරාංශයන්

3.1 විදේශ - ව්‍යවහාර මුදල් ගනුදෙනු

ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් හැර අනෙක් ව්‍යවහාර මුදල් වලින් වූ ගනුදෙනු වූ දින බොහෝදරව සත්‍ය අනුපාතිකයට ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට පරිවර්තනය කර ඇත. වාර්තා කරන දින විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් නම් කරනලද මූල්‍ය වත්කම් (පුරුෂම් පන් ඇතුළුව) සහ වගකීම් එම දින වූ විනිමය අනුපාතිකයට ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට පරිවර්තනය කර ඇත. එතිනායික පිරිවැයට සඳහන් විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් වන මූල්‍ය නොවන වත්කම් සහ වගකීම් ගනුදෙනු වූ දින විනිමය අනුපාතිකයට පරිවර්තනය කර ඇත. උපලබිධ වූ සහ උපලබිධ නොවූ විනිමය වෙනස්කම් විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ වාර්තා කර ඇත.

ප්‍රධාන විනිමය අනුපාතිකයන් පහත දැක්වේ.

ව්‍යවහාර මුදල	අවසාන අනුපාතිකය		සාමාන්‍ය අනුපාතිකය	
	2013.03.31	2012.03.31	2013.03.31	2012.03.31

3.2 මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දැ

අත ඇති මුදල්, බැංකුවලින් ලැබිය යුතු මුදල්, මුල් පරිනත කාලය මාස තුනක් හෝ රට අඩු කාලයක් සඳහා වූ කෙටිකාලීන තැනුපත්, "මුදල් හා සමාන දේවල්" ලෙස ඒවැසි ශ්‍රී ලංකා සලකයි. ඉල්ලුවිට ගෙවියුතු බැංකුවෙන් ණයට ගැනීම් ඒවැසි ශ්‍රී ලංකා හි මුදල් කළමනාකරණයේ සංකලිත කොටසක් සැදෙන අතර මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ අරමුණ සඳහා මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දැනී සංරච්චකයක් ලෙස ඇතුළත් කර ඇත.

3.3 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර

ඒවැසි ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වත්කම් පහත සඳහන් ප්‍රහේදයනට වර්ගීකරණය කරයි. ලාභ හා අලාභ හරහා සාධාරණ අගයට වූ මූල්‍ය වත්කම්, පරිණත වනතෙක් රඳවාගෙන ඇති මූල්‍ය වත්කම්, ගාය සහ ලැබියුතු දැවල් සහ විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම්.

ලාභ හා අලාභ හරහා සාධාරණ අයයට වූ මූල්‍ය වන්කම්

කිසියම් සම්පූද්‍රක්ත ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි මූල්‍ය පිරිවැය ලෙස හඳුනාගෙන ලාභ හා අලාභ හරහා සාධාරණ අයයට වූ මූල්‍ය වන්කම් ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙළඳ වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ. ඒවිසි ශ්‍රී ලංකාහි සුර කුම්පන් කළමික් පදනම මත බාහිරව කළමනාකරණය කරන හෙයින් සුරකුම් පත්වලින් වන සියලු ආදායම් හෙලිදරව් කර ඇත්තේ ගුද්ධ වටිනාකමටය. ඒවිසි ශ්‍රී ලංකා වෙනුවෙන් කළමික් කළමනාකරු, ආයෝජන විකිණීමට හෝ මිලදී ගැනීමට බැඳෙන වෙළඳ දින සුරකුම්පන් හඳුනාගැනීම හෝ ඉවත්කිරීම සිදුවේ.

ලැයිස්තුගත සුරකුම්පන්වල සාධාරණ අය වන්නේ වාර්තා කරන දින ඒවායේ මිල සඳහන් කළ ලංසු මිලයි. මූල්‍ය ආදායම් ප්‍රධාන වශයෙන් සමන්විත වන්නේ පොලී මූදලින් සහ සාධාරණ අය වෙනස් වීම තිසා වන ගුද්ධ උපලබාධි වූ හෝ උපලබාධි නොවූ ප්‍රතිලාභ වලිනි. වත්කමේ සංලාභ්‍ය එකතුව ගණන් ගනිමින් පොලී ආදායම් උපලබාධි පදනම මත හඳුනාගනු ලැබේ.

පරිණත වන නෙක් රඳවාගෙන ඇති මූල්‍ය වන්කම්

සංචිතයට යය සුරකුම්පන් පරිණත වන තෙක් රඳවාගැනීමට සාධනීය අනිප්‍රායක් හෝ හැකියාවක් ඇත්තාම්, එවිට එවැනි මූල්‍ය වත්කම් පරිණත වනතෙක් රඳවාගෙන ඇති ලෙස වර්ගීකරණය කෙරේ. ඒවා මූලිකව හඳුනා ගන්නේ සාධාරණ අයයට යම් සාපුරුව ආරෝපණය කළහැකි යම් ගනුදෙනු කිරීමේ පිරිවැයක් එකතු කිරීමෙනි. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව ඒවා මතිනුයේ, සංලාභ්‍ය පොලී අනුපාතිකය හාවිත කර කුමක්ෂය පිරිවැයෙන් යම් හානිකරණ අලාභයන් අඩු කිරීමෙනි.

ණය සහ ලැබියුතු දී

එවිසි ශ්‍රී ලංකා යය සහ ලැබියුතු දී ඒවා ආරම්භ කළ දිනට මූලික වශයෙන් හඳුනා ගනී. සියලුම වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් මූලිකව ඒවායේ වෙළඳ දිනට හඳුනා ගතී. එනම් සංචිතය සාධන පත්‍රයේ ගිවිසුම්ගත විධිචිතා වලට පාර්ශ්වයන් වන්නේ එදින වීම තිසාය. නොගෙවීම තිසාවන අවදානම ආවරණය කරගැනීමට යය සහ ලැබියුතු දී වල හිගහිටි වටිනාකමීන් ඉඩහැමක් අඩු කිරීමෙන් පසු ඒවායේ පිරිවැයට සඳහන් කරනු ලැබේ.

විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම්

විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම් යනු විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම් ලෙස නමිකර ඇති සහ ඉහත සඳහන් ප්‍රභේදයන්ක් වර්ගීකරණය කර නොමැති ඕනෑම මූල්‍ය වත්කමිය. ඒවා මූලිකව හඳුනාගැනීන් සාධාරණ අයයට යම් සාපුරුව ආරෝපනය කළ හැකි යම් ගනුදෙනු කිරීමේ පිරිවැයක් එකතු කිරීමෙනි. විකිණීම සඳහා ඇති යය සාධන පත්‍ර මත වන හානිකරණ අලාභයන් සහ විදේශ ව්‍යවහාර මූදල් වෙනස්කම්වල, විස්තීර්ණ ආදායමේ හඳුනාගෙන සහ ස්කන්ධයේ ඉදිරිපත් කිරීම හැර මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, ඒවා මතිනුයේ ඒවායේ සාධාරණ අය අනුවය. ආයෝජනයක් ඉවත් කළවිට, ස්කන්ධයේ සම්විච්ච වූ ප්‍රතිලාභය හෝ අලාභය, ලාභ හෝ අලාභ වලට යලි වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ.

මූල්‍ය වත්කම් හානිකරණය

යම් හානිකරණයක ඇගැමීමක් ඇත්තුයි තිරණය කිරීමට ඒවිසි ශ්‍රී ලංකා හි වත්කම්වල බාරණ අයයන් සැම ව්‍යාකරණ දිනයකම සමාලෝචනය කෙරේ. මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයක් හානිකරණය වී ඇත්තුයි දැනගැනීමට යම් විෂයානුබද්ධ සාක්ෂි තිබේද යන්න පිළිබඳව සංචිතය තක්සේරුවක් කෙරේ.

වත්කම හෝ වත්කම් මූල්‍ය හඳුනාගැනීමෙන් පසු (සිදුවූ "පාඩු සිද්ධියක්") එකක් හෝ රට වැඩි ගණනක සිද්ධිවිල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හානිකරණයට ඇති යම් විෂයබද්ධ සාක්ෂි තිබෙනම් සහ විශ්වාසදායක ලෙස ඇස්කමීන්තු කළහැකි මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයක අපේක්ෂිත අනාගත මූදල් ප්‍රවාහය එම පාඩු සිද්ධිය බලපෑමක් වන්නේ නම් පමණක් මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයක් හෝ මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයක අපේක්ෂිත අනාගත මූදල් ප්‍රවාහය විනිශ්චය යුතු අන්දමේ මූල්‍ය දුෂ්කරණ වලට මූහුණපාමින් සිටින බව පොලී හෝ මූලික ගෙවීම පැහැර හැරීමට, මුවන් මුවන්වත්වට පත්වීමට හැකි බවට වන සම්බන්ධතාවය හෝ වෙනත් මූල්‍ය ප්‍රතිසංචිතය සහ පැහැර හැරීමටව සහ සම්බන්ධ වන හිගහිටි මූදල් වල හෝ ආර්ථික තත්ත්වවල වෙනසක් වැනි තිරික්ෂණය කළහැකි දත්ත මගින් අනාගත මූදල් ප්‍රවාහවල මැතිය හැකි අන්දමේ අඩුවීමක් ඇගැවීම. යම් ඇගැවීමක් පවතී නම්, වත්කමේ අයකරගත හැකි විශාකම ඇස්කමීන්තු කෙරේ.

මිනැම වෙළාවක වත්කමක ධාරණ අයය එහි අයකරගත හැකි වට්නාකමට වැඩිවන විට, හානිකරන අලාභයන් හඳුනාගනු ලැබේ. හානිකරන අලාභයන් විස්තිරුණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගනු ලැබේ. අයකරගත හැකි වට්නාකම නිරෝග කිරීමට හාවිත කළ ඇස්තමේන්තුවල වෙනසක් සිදුවී ඇත්තම් හානිකරන අලාභයන් පරිවර්තා කරනු ලැබේ. එහේ එය එස් කරනුයේ හානිකරන අලාභයන් හඳුනාගෙන තොමූති නම්, ක්ෂය හෝ ක්‍රමක්ෂය අඩු කිරීමෙන්, නිරෝග කළ යුතු වූ ධාරණ අයට වඩා වත්කමේ ධාරණ අය තොටුක්මවන ප්‍රමාණයට පමණි.

3.4 තොග

පිරිවැය සහ ඉදෑධ උපලබාධි අයයෙන් අඩු අයට තොග අය කරනු ඇත. විකිණීම කිරීමට අවශ්‍යකරන ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය අඩු කිරීමෙන් පසු වෙළඳපාලේ සාධාරණ ලෙස තොග අමල්ව කරගැනීමට අපේක්ෂා කරන මිල, ඉදෑධ උපලබාධි අයයයි.

වර්තමාන ස්ථානය සහ තත්ත්වය දක්වා තොග පත්කිරීමට දරන පිරිවැයට, ප්‍රථම ලැබූ ප්‍රථම පිටත් පදනම මත අමුදවා පිරිවැය, යම් සාපු ගුමය සහ සාපු පොදුකාරුයවල උවිත කොටසක් ඇතුළත් වේ.

බෙදාහැරීම හෝ යලි විකිණීම සඳහා පරිත්‍යාග කරන ලද අයිතම, ඒවා බෙදාහරින හෝ යලි විකුණු අවස්ථා වනානෙක්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කරනු තොලැබේ.

3.5 දේපල පිරියත සහ උපකරණ

A. පිරිවැය සහ අය කිරීම

දේපල, පිරියත සහ උපකරණ වල සියලුම අයිතමයන් මුළු පිරිවැයට වාර්තා කෙරේ. පසුව දේපල, පිරියත සහ උපකරණවල යම් අයිතමයක් ප්‍රත්‍යාගෙන්නය කළහාත්, එම වත්කමේ සම්පූර්ණ පන්තියම ප්‍රත්‍යාගෙන්නය කරනු ලැබේ. ප්‍රත්‍යාගෙන්නය ප්‍රමාණවත් ක්‍රමානුකූල අන්දමකට කරනුයේ, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දින ඒවායේ ධාරණ වට්නාකම, ඒවායේ සාධාරණ අයයන්ගෙන් ප්‍රමාණාත්මක ලෙස වෙනස් තොමූල තහවුරු කිරීමටය. වත්කමක් මූල්‍ය හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, දේපල පිරියත සහ උපකරණ එතිහාසික පිරිවැයට පවත්වාගෙන යැම හෝ යලි ප්‍රත්‍යාගෙන්නය කළේ නම් ප්‍රත්‍යාගෙන වට්නාකමෙන් පසුව වූ යම් ක්ෂය කිරීමක් අඩුකර පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. අවසන් ප්‍රත්‍යාගෙන්නයට පසුව එකතු කිරීම්, පිරිවැයෙන් පසුව කරන ලද යම් ක්ෂය කිරීම් අඩුකර පවත්වාගෙන යා යුතුය.

අයිතිය හිමි ගොඩනැගිලි ඒවිසි ශ්‍රී ලංකාහි අරමුණු සඳහා හාවිත කරන අතර, ඒවා ආයෝජන දේපල නිර්වචනය කුළට තොවැට්වේ.

B. පසුව කරන ලද වියදම්

දේපල සහ උපකරණ අයිතමයක අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩිවන වනවිට පමණක් පසුව කරන ලද වියදම් ප්‍රාග්ධනගත කෙරේ. වෙනත් සියලු වියදම් දරන ලද වියදමක් ලෙස විස්තිරුණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගනු ලැබේ.

C. ක්ෂය කිරීම

ඉඩම් හැර සියලු දේපල පිරියත සහ උපකරණ සඳහා පිරිවැය හෝ ප්‍රත්‍යාගෙන වට්නාකම මත සරල මාර්ගික පදනම මත ක්ෂය ප්‍රතිපාදනය කරනු ලැබේ. එස් කරනුයේ එවැනි වත්කම්වල ඇස්තමේන්තුගත කළ ප්‍රයෝගනවත් ජීවිත කාලය පුරා එවැනි වට්නාකම් වලින් යම් සමාජීක අයයක් වෙනම් එය අඩුකර ලියාහැරීම නිසි ලෙස කිරීමටය.

ඒවැනිසි ශ්‍රී ලංකා දුනට භාවිත කරනු ලබන වාර්ෂික ක්ෂය කිරීම් අනුපාතික වනුයේ,

වත්කම්	වාර්ෂික අනුපාතිකය
ගොඩනැගිලි	2 1/2%
මෝටර වාහන	20%
පරිගණක උපකරණ	33 1/3%
පරිගණක මැදුකාංග	33 1/3%
කාර්යාලිය උපකරණ	20%
ලිඛ්‍ය සහ සවිකිරීම්	10%

(මෙම අනුපාතික නිදරණනාත්මක ප්‍රකාශනයක අරමුණ සඳහා පමණක් වන අතර, නිරදේශ කරනු ලබන අනුපාතික නොවේ.)

අ. පරිත්‍යාග කරන ලද වත්කම්

සිමා කරන ලද අරමුදල් හරහා ව්‍යාපෘතියක කොටසක් වශයෙන් මිලදී ගත් දේපල පිරියත සහ උපකරණ ව්‍යාපෘතිය නිමවන තුරු හෝ ව්‍යාපෘතිය නිමවීමේදී, වත්කම ප්‍රතිලාභීන්ට හාරදෙනු නොලැබුවේ නම්, හෝ මුල් ප්‍රඛානය කරන්නා වෙත ආපසු හාරදෙනු නොලැබුවේ නම්, වත්කමේ පිරිවැය දේපල, පිරියත සහ උපකරණ සිහිවන තොගයක ඇතුළත් කර එමෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හඳුනාගත යුතුය. එවැනි වත්කම් සඳහා ක්ෂය ප්‍රතිපාදනය කරනු නොලැබේ.

විකල්ප පිළියයෝ

සිමා කරන ලද අරමුදල් හරහා ව්‍යාපෘතියක කොටසක් වශයෙන් මිලදී ගත් දේපල පිරියත සහ උපකරණ ව්‍යාපෘතිය නිමවීමේදී වත්කම ප්‍රතිලාභීන්ට හාරදෙනු නොලැබුවේ නම්, හෝ මුල් ප්‍රඛානය කරන්නා වෙත ආපසු හාරදෙනු නොලැබුවේ නම්, ව්‍යාපෘතිය නිමවීමේදී වත්කම අයය කර සහ ප්‍රශ්නයන සංවිතයක් හරහා දේපල පිරියත සහ උපකරණ යටතේ වත්කම මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළට ගෙන එනු ලැබේ. අයය කිරීමේ පදනම මෙහි පහත දැක්වෙන පරිදි වේ. එවැනි වත්කම් සඳහා ප්‍රතිපාදනය කෙරෙන ක්ෂය කිරීම් සංවිතයට එරෙහිව අය කෙරේ. ක්ෂය කිරීමේ අරමුණ සඳහා මිලදීගත් දිනය ලෙස සැලකන්නේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඇතුළත් කිරීම සඳහා ආය කළ දිනය ය.

3.6 අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම්

වෙන්ව අත්පත් කරගත් අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම් මුල් හඳුනාගැනීමේදී මතිනුදේ පිරිවැයටය. අසීමිත ප්‍රයෝගනවත් ජීවිත කාලයක් ඇති වත්කම් හැර අනෙකුත් වත්කම් සඳහා මුල් හඳුනාගැනීමේන් අනතුරුව, අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම් පවත්වාගෙන යනු ලබන්නේ යම් සමුව්විත ක්‍රම ක්ෂය කිරීමක් හෝ යම් හානි කරන අලාභයක් අඩුකළ පිරිවැයටය. බණ් 38 - අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම් යටතේ හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායකය විශ්වාසදායක ලෙස මැතියනාගැනී නිසා, අභ්‍යන්තරව ජනනය වූ අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම් ප්‍රශ්නයන් කරනු නොලැබේ. එබැවින් දරනලද වියදම, වියදම දරන ලද වර්ෂයේ විස්තිරිණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ පිළිබඳ වේ.

අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම්වල ජීවිතකාලය එක්කොෂ සිමිත හෝ අසීමිත ලෙස තක්සේරු කෙරේ.

සිමිත ජීවිත කාලයක් ඇති අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම් ඒවායේ ප්‍රයෝගනවත් ජීවිත කාලය පුරා ක්‍රමක්ෂය කරන අතර ඕනෑම වෙළාවක අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම හානිකරණය වී ඇතැයි ඇශ්‍යවිලක් කෙරෙන විටෙකදී, අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම හානිකරණය සඳහා තක්සේරු කරනු ඇතේ. සිමිත ජීවිත කාලයක් ඇති අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කමක ක්‍රමක්ෂය ක්‍රමය සහ කාලපරිච්ඡේ අඩුම වශයෙන් සැම වර්ෂයක් අවසානයේදී සමාලෝචනය කෙරේ.

වත්කමේ අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂිත ජීවිත කාලය, හෝ අපේක්ෂිත පාරිභෝරු රටාවේ වෙනස්වීම්, ක්‍රමක්ෂය ක්‍රමය හෝ කාලපිළිමාව වෙනස් කිරීමෙන් උවිත පරිදි ගිණුම් ගතකරන අතර, ඒවා ගිණුමිකරණ ඇශ්‍යකමීන්තුවල වෙනස්වීම් ලෙස සලකනු ලැබේ.

සිමිත ජීවිත කාලයක් ඇති අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම්වල ක්‍රමක්ෂය වියදම විස්තිරිණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ක්ෂය කිරීමේ වියදම ලෙස හඳුනාගනු ලැබේ.

අසීමිත ජීවිත කාලයක් ඇති අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම් හානිකරණය සඳහා වාර්ෂිකව පරික්ෂා කරනු ලැබේ. එවැනි අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය කරනු නොලැබේ. අසීමිත ජීවිතකාලයක් ඇති අස්ථ්‍යාග්‍ය වත්කමක ප්‍රයෝගනවත් ජීවිත කාලය, අසීමිත ජීවිත කාල තක්සේරුව අඛණ්ඩව පවතින බවට සහාය වියහැකිද යන්න නිර්ණය කිරීමට වාර්ෂිකව සමාලෝචනය

කෙකරේ. එසේ නොවන්නේ නම් ප්‍රයෝගනවත් ජීවිත කාලය තක්සේරුව අඩිමිත සිට සිමිත දක්වා අනාගතයට බලපාන පදනමක් මත වෙනස් කළ යුතුය.

3.7 මුල්‍ය වගකීම්

මුල් හඳුනාගැනීමෙන් පසු පොලී දරන ගය පිටිවැය සහ ගය නිධනස් කිරීමේ වට්නාකම අතර යම් වෙනසක් වේ නම් එය සල්ල පොලී පදනම් මත ගය මුදලේ කාල සීමාව පුරා විස්තරීමෙන් ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගැනීම සමග කුමක්ෂය පිටිවැය සඳහන් කරනු ලැබේ.

පොලී රහිත ණය මුල් හඳුනාගැනීමේදී වාර්තාකරණයේ සාධාරණ අයයට වන අතර, එය වෙළඳපොල සම්බන්ධිත ව්වටම් අනුපාතිකයක් හාවිත කර ලබාගන්නා අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහවල වර්තමාන අයයි. මෙම අයවල මූල් හඳුනාගැනීමේදී වන පිරිවැය සහ සාධාරණ අයය අතර වෙනස විලම්හිත ආදායමයි. මෙම අය සහ විලම්හිත ආදායම පූඩුව ක්‍රමක්ෂය කළ පිරිවැයට හඳුනාගන්නා අතර සම්බන්ධිත වත්කම්වල ප්‍රයෝගනවත් ජ්‍යෙෂ්ඨ කාලය තුළ බෙදාහරිනු ලැබේ.

3.8 ප්‍රතිඵාදන

මූලු තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ප්‍රතිපාදනයන් හඳුනාගනු ලබනුයේ, පසුගිය සිද්ධියක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බැඳියාව නිරවුල් කිරීමට වත්කම්වල ගලායාම් අවකාෂ වීම හටත් වියහැකි සහ බැඳියාව විශ්වාසදායක ලෙස මැතිය හැකි නෙතික හෝ සම්මුතික බැඳියාවක් එකිනෙක උරු ලංකා වෙත ඇතිවිටෙකයි. ප්‍රතිපාදන ලෙස වාර්තා කර ඇති සම්බන්ධ මෙහෙයුම් හිමිකම්පැම් සඳහා ඒවායේ අනුරුද ස්වභාවය සහ අනියතාවයන් පිළිබඳව විස්තරාත්මක තොරතුරු හෙළියුරුව් කිරීම ප්‍රායෝගික තොවේ. බලපැම් ප්‍රමාණාත්මක කම්, ප්‍රතිපාදන තීරණය කරන්නේ, මූල්‍යලේඛ කාල වට්තනාකමේ ප්‍රවර්තන වෙළඳුපාල තක්සේරුව පිළිබඳ වීමට සහ උවිත වන පරිදි වගකීමට නිශ්චිත අවධානම් සඳහා අප්‍රේක්ෂිත අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ වට්ටම් කිරීමෙනි.

3.9 සේවක පතිලාභ

ඇ. නිරවචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් - පාරිතෝෂිකය

ନୀରାଳିତ ପ୍ରତିଲାହ ଷ୍ଟୋଚ୍‌ମକ୍ ଯନ୍ତ୍ର ବିଭ୍ରାମ ଷ୍ଟୋଚ୍‌ମକ୍ ବନ ଅତର, ଥାଏ ନୀରାଳିତ ପ୍ରତିଲାହ ଷ୍ଟୋଚ୍‌ମକ୍ ନେବାବେ. ବିଭ୍ରାମ ଗୁଣେମେଦ୍ଦି ସେଵକଙ୍ଗାର ଲୋକିଯନ୍ତ୍ର ବିଭ୍ରାମ ପ୍ରତିଲାହ ଲଳ ପ୍ରମାଣ୍ୟ ନୀରାଳିତ ପ୍ରତିଲାହ ଷ୍ଟୋଚ୍‌ମକ୍ ନୀରାଳିତ କରନ ଅତର, ମେଯ ସାମାନ୍ୟରେ ରଧା ପାପନେନ୍ ସେଵକଙ୍ଗାରେ ବ୍ୟାପ, ଜେବେଇ କରନ ଲ୍ଯା ଅଭ୍ୟର୍ଣ୍ଣ ଗଣନ ଜଣ ବନ୍ଦେ ମ୍ରିଦଳ (ହାତି ପ୍ରତିଲାହ) ଯନ ସାଦକ ଲିଖିନ୍ ଲିକକ୍ ହେଁ ରତ ଲୈଦି ଗଣନକ୍ ମନ୍ୟ.

නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැබුලුමක් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගෙන ඇති වගකීම වනුයේ, හඳුනා නොගත් අතිත සේවා පිරිවැය සඳහා ගැලපුම් සමග මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දින නියෝගිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම් වල වර්තමාන අගයයි. සේවායේ ආයුර් ගණකයෙන් විසින් වාර්ෂිකව ප්‍රක්ෂේපණය කළ ඒකක බැර කුමය භාවිත කර නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීයාව ගණනය කරයි. නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීයාවේ වර්තමාන අගය නිර්ණය කරනුයේ දිගුකාලීන රුපයේ බැඳීම් කර නො උසස් තත්ත්වයේ සංස්ථාපිත බැඳීම්කරවල පොලී අනුපාතික භාවිත කර ඇස්තමේන්තු කළ අනාගත මුදල ප්‍රවාහ වල ගෘෂ්ඩීම් වට්ටම් කිරීමෙනි.

නිශ්චය කරනලද කාල පරිවිතේදයක් (පවරා ගැනීමේ කාල පරිවිතේදය) සේවකයෙක් සේවයේ රඳී සිටීමේ කොන්දේසිය මත, නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලැස්ම මත වෙනස්වීම රඳා පවත්නේ නම් හැර, අතිත සේවා පිරිවැය වහාම ආදායමේ භදුනා ගනු ලැබේ. මෙම අවස්ථාවේදී අතිත සේවා පිරිවැය පවරා ගැනීමේ කාලය පුරා සරල මාරුගික පදනම් මත ක්‍රම ක්ෂේය කරනු ලැබේ.

එ්පේසි ශ්‍රී ලංකා ආයුර් ගණක ප්‍රතිලාභ සහ අලාභ හඳුනා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිඵත්තියක් වශයෙන් ගෙමග ක්‍රමය තෝරා ගනී. ඒ අනුව පහත දැක්වෙන අයුරුවලට වඩා විශාල ප්‍රමාණයක් ඉක්මවන ගුද්ධ සමුච්චිත ආයුර් ගණක ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභයන් හි නිස්ච්චය කරන ලද කොටසක් එ්පේසි ශ්‍රී ලංකා විස්තරිත ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගනී ;

- (i) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීයාවේ (සැලැස්මේ වත්කම් අඩුකිරීමට පෙර) වර්තමාන අගයෙන් 10% ; සහ
  - (ii) ඔහුගේ සැලස්මේ වත්කම්වලින් 10% ක සාධාරණ වටිනාකම

ආ. නිරවචිතදායක සැලපුම්

අදාළ ව්‍යවස්ථාවන් සහ රෙගුලාසි අනුව සියලුම සේවකයින් සේවක අරමුදලට සහ සේවක හාර අරමුදලට දායක වීමට සූදුසුකම් ලබයි. ඒවිසි ශ්‍රී ලංකා සේවකයන්ගේ දළ පාරිග්‍රෑමිකයෙක් 12% සහ 3% පිළිවෙළින් සේවක අර්ථ සාධක අරමුදලට සහ සේවක හාර අරමුදලට දායකවීම කරයි.

3.10 අරමුදල් / සංවිත ලැබීම් සහ හාවිතයේ යෙද්වීම පිළිබඳ ශිණුම්කරණය

සංවිත

සංවිත එක්කේ සීමාකරන ලද හෝ සීමා නොකරන ලද ලෙස වර්ගිකරණය කරනු ලැබේ.

අ. සීමා නොකරන ලද සංවිත / අරමුදල්

සීමා නොකරන ලද අරමුදල් යනු ඒවිසි ශ්‍රී ලංකා හි පොදු අරමුණු වැඩි දියුණු කිරීම සහ යම් නිශ්චිත අරමුණක් සඳහා නමිකර නොමැති ඒවිසි ශ්‍රී ලංකා හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනිමතය පරිදි ප්‍රයෝගනය සඳහා ලබාගත හැකි අරමුදල්ය.

අදාළ ප්‍රධාන ශිවිෂ්මේ තියයන් හෝ ප්‍රධානය කරන්නාගත් පසුව ලබාගත් අනුමැතිය සමග සීමා කරන අරමුදල් වල සිට සීමා නොකරන අරමුදල් වෙතට, අතිරික්ත අරමුදල් මාරු කරනු ලැබේ.

පොදු මහජනයාගත් ලැබූ දායකවීම් විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මුදල් පදනම මත හඳුනා ගනු ලැබේ.

ආ. නම් කරන ලද සංවිත / අරමුදල්

නිශ්චිත අරමුණක් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය නම් කරනු ලබන සීමා නොකරන ලද අරමුදල් නම් කරනලද අරමුදල් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබේ. මෙම අරමුදල් ප්‍රයෝගනයට ගතහැකි ක්‍රියාකාරකම් මොනවාදයි මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හඳුනාගැනී.

ඇ. සීමාකරන ලද සංවිත / අරමුදල්

හඳුනාගත් ව්‍යාපෘතියකට හෝ ක්‍රියාකාරකමකට ප්‍රධානයන් ලැබුන විවිධ එවැනි අරමුදල් සීමාකරන ලද අරමුදලක රඳවාගෙන, ඒවා එම හඳුනාගත් ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධයෙන් දරන ලද වියදම් සමග ගැලීම් සඳහා විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට මාරු කරනු ලැබේ.

හාවිතයට නොගත් අරමුදල් ඒවායේ අදාළ අරමුදල් ශිණුම්වල රඳවා තබා ගන්නා අතර, ඒවා අවශ්‍ය කරන කාලය වන තෙක් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සමුව්විත අරමුදල යටතේ ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

යම් නිශ්චිත හෝ පැහැදිලි කළ අරමුණක් සඳහා අරමුදල් රස් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකමකින් රස් කරගත් අරමුදල්ද මෙම ප්‍රණේදය යටතේ ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

ලැබුණ ආදායමට වඩා අනුමත ප්‍රධාන වියදම් ඉක්මවන විට එම ගේෂය ලැබෙන බව නිසැක වනවිට එවැනි වට්නාකම යෙගැනීයන් හරහා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගත යුතුය.

මෙම සීමාකරන ලද අරමුදල් හාවිත කළ හැකි සහ හාවිත කරන ක්‍රියාකාරකම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් ලෙස හඳුනා ගැනී.

ඇ. නිත්‍ය ආදායම් සංවිත / අරමුදල්

නිත්‍ය ආදායම් ලෙස වත්කම් ලැබුන විට, ඒවා වැයකර අවසන් කර නොමැති විවෙකදී එවැනි වත්කම් වලින් උපයන ලද ආදායම පමණක් හඳුනාගතන ආදායම් ලෙස ප්‍රයෝගනයට ගත හැකිය.

ඉ. අදාළ ශිවිෂ්මේන් හෝ වාර්තාවක සටහන් මගින් අන්වයයෙන් සලසන්නේ නම් මිස, ඉහත සඳහන් කළ සැම ප්‍රණේදයක් යටතේ ලබාගත හැකි අරමුදල් වලින් උපලබාධි වන ආයෝගන ආදායම් සහ වෙනත් ප්‍රතිලාභ උවිත අරමුදල් වලට වෙන් කළ යුතුය.

3.11 පුදාන සහ සහනාධාර

පුදාන සහ සහනාධාර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හඳුනාගන්නේ ඒවායේ සාධාරණ අගයන්ටය. පුදානයන් හෝ සහනාධාරයක් වියදමකට සම්බන්ධ වනවිට කුමානුකළ පදනමක් මත ආදායම හානිපුරුණය කිරීමට අපේක්ෂා කරන පිරිවැය සමග ගැලීමට අවශ්‍ය කාලය පුරා, එය ආදායමක් ලෙස හඳුනාගැනීමේ.

වත්කම්වලට සම්බන්ධ පුදාන සහ සහනාධාර සාමාන්‍යයෙන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ විලම්හනය කරනු ලබන අතර, වත්කමේ ප්‍රයෝගනවත් ඒවිත කාලය පුරා විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට බැර කරනු ලැබේ.

වත්කමක් මිලදී ගැමීම ඇතුළුව, සම්පූර්ණ ව්‍යාපෘතියක් හෝ ක්‍රියාකාරකමක් අරමුදල් කරනය සඳහා ලැබුන පුදාන අවස්ථාවකදී, එම වත්කමේ පිරිවැය ව්‍යාපෘති පිරිවැය සමග විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ අයකර ඇති කළේ විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට වත්කමේ පිරිවැය අයකර ඇති අන්දමට එම කාල පරිවිෂේෂයේම පුදාන විනාකම ආදායම් ලෙස විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගනු ලැබේ. ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී වත්කම ප්‍රතිලාභීත හා තොදුරුන් හෝ මූල්‍ය පුදානකරුට ආපසු හාරනොදුන් වත්කමක පිරිවැය, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිහිවටන දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ තොග ලෙස හඳුනාගනු ලැබේ.

3.12 කළේඛු

අ. මූල්‍ය කළේඛු

කළේඛු අයිතම්වල හිමිකමට ආනුශ්‍යීක සැලකිය යුතු අන්දමේ සියලු අවධානම් සහ ප්‍රතිලාභ ඒවිසි ශ්‍රී ලංකා වෙත සංඝලදායී ලෙස පැවරෙන මූල්‍ය කළේඛු මතවන දේපළ පිරියත සහ උපකරණ ප්‍රාග්ධන ගතකර ඒවායේ අත්සීම්ව මිලට සහ කළේඛු වත්කම්වලින් ඒවිසි ශ්‍රී ලංකා ප්‍රයෝගනය ලැබේමට අපේක්ෂා කරන කාල පරිවිෂේෂය පුරා ක්ෂේත්‍ර කර මූල්‍ය කළේඛු ලෙස හෙළිදර්වී කරනු ලැබේ.

කළේඛු දීම්නාකරුට ගෙවියුතු අනුරුප මූල්‍ය මූදල වගකීමක් ලෙස පෙන්වනු ලැබේ. කළේඛු ගෙවීම මූල්‍ය ගැස්තු සහ කළේඛු වගකීමේ අඩුවීමත් අතර බෙදා වෙත්කරන අතර ඒ අනුව වගකීමේ නිගහිරි ගේෂය මත ස්ථායී පොලී අනුපාතිකයන් ලතාකර ගත හැකිය. කළේඛු කාලපරිවිෂේෂය පුරා ගෙවියුතු පොලීය අවිනිශ්චිත පොලී ඕනෑමකට මාරු කරනු ලැබේ. සෑම මූදල් වර්ෂයකම වාරික බැඳියාවේ ඇතුළත් පොලී මූලිකාංගය කළේඛු කාල පරිවිෂේෂය පුරා විස්තිරණ ආදායම් ගිණුමට අයකරනු ලැබේ.

ආ. මෙහෙයුම් කළේඛු

කළේඛු කාල සීමාව පුරා හිමිකමේ සියලු අවධානම් සහ ප්‍රතිලාභ සැහෙනුරට සංඝලදායක ලෙස කළේඛු දීම්නාකරු තබාගන්නා කළේඛු දීම්නාක්, මෙහෙයුම් කළේඛු ලෙස වර්ෂිකරණය කෙරේ. මෙහෙයුම් කළේඛු යටතේ ගෙවූ බදුකුලී විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ කළේඛු දීම්නාක්මාව පුරා සරල මාර්ගික පදනම යටතේ වියදමක් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබේ.

3.13 ආදායම හඳුනාගැනීම

අ. දායකවීම් / ආදායම් ප්‍රහවයන්

සීමාකරන ලද අරමුදල් වලින් උපලබිධ වූ ආදායම් විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගැනෙනුයේ අරමුදල් ලබාගැනීම සඳහා වන සියලුම කොන්දේසි ඉටුකර ඇතිවෙත නියතකාවයක් ඇතිවිට සහ හානිපුරුණය කිරීම අපේක්ෂා කරන ලද අදාළ වියදම් දරා, විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ අයකර ඇති විටකදී පමණි. ප්‍රයෝගනයට තොගන් අරමුදල් එමෙස් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ඉදිරියට ගෙන යනු ලැබේ.

භාණ්ඩ වශයෙන් ලැබුණ ත්‍යාග හෝ පුදානයන්ගේ විටනාකම හඳුනාගන්නේ ඒවා ප්‍රතිලාභීන්ට බෙදාදුන් අවස්ථාවේදී හෝ ඒවිසි ශ්‍රී ලංකාහි අරමුණු සඳහා ලද මනාව හාවිත කිරීම පිණීස ඒවා ලැබුන් යැලි විකිණීම සඳහා නම්, ඒවා විකුණුම් කරන මොහොත්දිය. නොවිකුණු හෝ බෙදාහරිනු නොලැබූ අයිතම, තොග ලේඛනගත කරන අතර නමුත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගනු නොලැබේ. විටනාකම් ප්‍රමාණනයකළ හැකි සහ ඒවිසි ශ්‍රී ලංකා හට එම අරමුදල් භාවිත කිරීමට නීත්‍යනුකළ හිමිකමක් ඇතිවනවිට සියලු වෙනත් ආදායම් හඳුනා ගනු ලැබේ. මෙයට අරමුදල් රස් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලැබියුතු ආදායම් සහ පුදානයන් ඇතුළත් විය හැකිය.

ආ. අයහාරය

උපයන ලද පොලී උපවිත පදනම මත හඳුනා ගනු ලැබේ.

ලැබුණ ලාභාංග හඳුනාගන්නේ ලාභාංග ලැබීමට වන හිමිකම තහවුරු වන අවස්ථාවේදීය. බොදුන් සේවයන් මතඉපසු අයහාරයන් හඳුනාගන්නේ සේවා ලබාදුන් ගිණුම්කරණ කාලපරිච්ඡේ තුළදීය. දේපළ පිරියන උපකරණ සහ ආයෝජනයන් ඇතුළුව වෙනත් ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවන වත්කම් බැහැර කිරීම මත වන ගුද්ධ ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ, විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගන්නේ, බැහැර කිරීම මත වන ලද මනාවෙන් බැහැර කරනලද අයිතමයේ ධරුණ අයය සහ යම් සම්බන්ධීත විකුණුම් වියදම් අඩු කිරීමෙන් පසුවය. යම් ප්‍රතිඵාගණනය කරන ලද වත්කමක් සම්බන්ධයෙන් නම්, ප්‍රතිඵාගණන සංවිතයේ ඉතිරිවී ඇති යම් ගේජයක් විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට මාරු කරනු ලැබේ.

වෙනත් ආදායම් උපවිත පදනම මත හඳුනා ගනු ලැබේ.

3.14 වියදම් හඳුනාගැනීම

එ්බීසි ශ්‍රී ලංකා හි ව්‍යාපාති සහ වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා දරන ලද වියදම් ඒවා දරන ලද කාලපරිච්ඡේ තුළ විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගනු ලැබේ. එ්බීසි ශ්‍රී ලංකා පරිපාලනය කිරීම සහ එය පවත්වාගෙන යැම සඳහා සහ දේපළ පිරියන සහ උපකරණ අපේක්ෂිත තත්ත්වයෙන් කාර්යයන් ඉටුකිරීමට වන පිළිසකර කිරීමේ සහ නඩත්තු කිරීමේදී දරන ලද වෙනත් වියදම්, උපවිත පදනම ගිණුම්කරණය මත ඒවා විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට හර කරනු ලැබේ.

එහි විස්තිරණ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ එ්බීසි ශ්‍රී ලංකා හි ක්‍රියාකාරකම් වල මූලිකාංග සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට “වියදමේ ශ්‍රී ලංකා තොරු ගෙන ඇති” ක්‍රමය එ්බීසි ශ්‍රී ලංකා තොරු ගෙන ඇති.

3.15 බදුකරණය

අ. ප්‍රවර්තන බදු

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ×× සටහනට යොමුකළ නිදහස් කිරීම වලට යටත්ව විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ පිළිබඳ වන ආදායම් සහ වියදම් මූලිකාංග පදනම සහ 96 අ වගන්තිය යටතේ සහ එ්බීසි ශ්‍රී ලංකා උපයන ලද ලාභ මත 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනානේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ආදායම් බදු ප්‍රතිඵානය කර ඇත.

ආ. විලමිනි බදු

යම් වෙනසක් ප්‍රංශවාදාශය අනාගත කාලයකදී පරිවර්තන නොවීම සඳහා ගැලපුම් කර, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දින ආදායම් බදු කාර්යය සඳහා ලැයිස්තු ගත වත්කම් සහ වගකීම් වල වට්නාකම සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය අනුව දැක්වෙන වත්කම් සහ වගකීම්වල වට්නාකම අතර වෙනසට විලමිනි බදු ප්‍රතිඵානය කර ඇත.

එතැනි විලමිනි බදුවල ධරුණ අයය සැම මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දිනකදීම සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර යම් නව වත්කමක් ඇතුළත් කිරීමේ හේතුව නිසා එය වැඩි කළපුතු වන අතර, විලමිනි වත්කම් කොටසක් හෝ සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට ඉඩිම සඳහා ප්‍රමාණවත් බදු අයකළනැති ලාභයන් ලබාගත හැකි බව තවදුරටත් හැඳු නොවන ප්‍රමාණය දක්වා විලමිනි බදුවල ධරුණ අයය අඩු කළ යුතුය.

ඇ. එකතු කළ අයය මත බදු

සමහර අයිතම ආනයනය මත එකතු කළ අයය මත බදු (හෝ එංමල්) ගෙවිය යුතු අතර, එය සාමාන්‍යයෙන් එම අයිතමවල පිරිවැයේ අන්තර්ගත වේ. මෙයට ව්‍යතිරේකයක් වියහැකිකේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන පත්‍රයේ සඳහන් අයිතමයක් එය ලැබෙන එබදු කාලය තෙක් තිබෙන කළේහිය.

3.16 ගැනුම් පිරිවැය

අත්තන් කරගැනීමකට, තැනීමකට හෝ සුදුසුකම් ලබන වත්කමක් නිෂ්පාදනය කිරීමට සූජුව ආරෝපණය වන ගැනුම් පිරිවැය එම වත්කමේ පිරිවැයේ කොටසක් ලෙස ප්‍රාග්ධන ගත කෙරේ. වෙනත් ගැනුම් පිරිවැය ඒවා දරන ලද කාලපරිච්ඡේ තුළදීයේ වියදම් ලෙස සලකනු ලැබේ.

3.17 මූල්‍ය ආදායම් සහ වියදම්

ඉදෑ මූල්‍ය ආදායම (xx සටහන බලන්න) නෙය ගැනුම් මත ගෙවියුතු පොලී, අරමුදල් ආයෝජන මත ලැබිය යුතු මූදල්, සුරෙකුම් පත් ආදායම්, සහ ඉදිරි රෙකුම් සාධන පත්‍රවලින් වන ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභයන් ගෙන් සමන්විත වේ. වත්කමේ සත්‍ර එළදුවමත ගණන් ගෙන ඒවා උපවිත වූ විට පොලී ආදායම විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ තුළුනා ගනු ලැබේ.

3.18 අසම්හාව්‍ය වගකීම්

ඒවැසි ශ්‍රී ලංකා තුළ සම්පූර්ණ පාලනයෙන් තොර, ඒවායේ පැවැත්ම තහවුරු කළ හැක්කේ අනියත අනාගත සිදුවීම් එකක් හෝ රට වැඩි ගණනක් සිදුවීම් හෝ තොසිදුවීම් මත පමණක් වන, පසුගිය සිදුවීම්වලින් පැන තමින, වියහැකි බැඳියාවන් අසම්හාව්‍ය වගකීමක් වේ. ප්‍රමාණවත් විශ්වාසදායක ලෙස මැනිය තොහැකි අර්ථීක ප්‍රතිලාභ ගලායාම හවා තොවන, පසුගිය සිදුවීන්ගෙන් පැනනාගින එය වර්තමාන බැඳියාවක්ද විය හැකිය. එවැනි අසම්හාව්‍ය වගකීම් xx සටහන යටතේ සටහන් කර ඇති. අසම්හාව්‍ය වගකීම් ලෙස සටහන් කර ඇති සටහර මෙහෙයුම් නිමිකම්පැම් සඳහා ඒවායේ අනුරුප ස්වභාවය සහ අනියතතාවයන් මත විස්තරාත්මක තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රායෝගික තොවේ.

4. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්

4.1 දේපල පිරියත සහ උපකරණ
(අ)

අයිතමය	2012.04.01 දිනට යේශය	වර්ෂය තුළ එකතු කිරීම්	වර්ෂය තුළ බැහැර කිරීම්	2013.03.31 දිනට යේශය
--------	-------------------------	--------------------------	---------------------------	-------------------------

පිරිවැයට / අයය කිරීම

දූඩ්මී	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ගොඩනැගිලි	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
මේටර් වාහන	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක මැදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කාර්යාලිය උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ලිබුව් සහ සවිකිරීම්	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කෙරීගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩි එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

අයිතමය	2012.04.01 දිනට යේශය	වර්ෂය සඳහා අය කිරීම්	වර්ෂය තුළ බැහැර කිරීම්	2013.03.31 දිනට යේශය
--------	-------------------------	-------------------------	---------------------------	-------------------------

පිරිවැයට / අයය කිරීම මත

ක්ෂේප කිරීම	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
දූඩ්මී	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ගොඩනැගිලි	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
මේටර් වාහන	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක මැදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කාර්යාලිය උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ලිබුව් සහ සවිකිරීම්	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කෙරීගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩි එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
වත්කම් වල ගුද්ධ පොත් අයය පිරිවැය මත	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
අයය කිරීම මත	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

(ආ) වත්කම්වල ගුද්ධ පොත් අගයේ බණ්ඩ විශ්ලේෂණය

මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	2013	2012
------------------------------	----------	------	------

බණ්ඩ

නිවාස සඳහා ප්‍රතිපාදන	xxxx	xxxx
ධිවර	xxxx	xxxx
වෙනත් ව්‍යාපෘති	xxxx	xxxx
පරිපාලන	xxxx	xxxx

(ඇ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි ඇතුළත් නොකර ඇති ව්‍යාපෘති වත්කම්

පිරිවැයට / අගය කිරීම

අයිතමය	2012.04.01 දින යේතුය	වර්ෂය තුළ එකතු කිරීම්	වර්ෂය තුළ ප්‍රාග්ධනගත කළ	වර්ෂය තුළ මාරු කරන ලද	2013.03.31 දින යේතුය
ගොඩනැගිලි	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
මෝටර් වාහන	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක මැදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කාර්යාලිය උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ලි බඩු සහ සවිකිරීම්	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

4.2 අස්ථ්‍යාගාස වත්කම්

අයිතමය	2012.04.01 දින යේතුය	වර්ෂය තුළ එකතු කිරීම්	වර්ෂය තුළ බැහැර කිරීම්	2013.03.31 දින දින යේතුය
පිරිවැයට/අගය කිරීම				
මැදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ලාංඡනය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
එකතුව				
අයිතමය	2012.04.01 දින යේතුය	වර්ෂය තුළ අය කිරීම්	2013.03.31 දින දින යේතුය	
කුමක්ෂය				
මැදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ලාංඡනය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ගුද්ධ පොත් අගය				
	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

4.3 දිගුකාලීන ලැබිය යුතු දැ

	සංවේධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
විලමින ආදායම්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.4 වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්

	සංවේධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
ඉදිරි ව්‍යවහාර මූදල් ගිවිසුම්	xxxx	xxxx
සහතික තැන්පත්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.5 තොග

	සංවේධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
පාරිභෝරු ද්‍රව්‍ය	xxxx	xxxx
පරිපාලන, හඳුනාගැනීම් සහ ආරක්ෂක	xxxx	xxxx
ප්‍රකාශන	xxxx	xxxx
කෙරීගෙන යන වැඩි	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx
තොග ලියාහැර වියදම්ව අයකළ වට්නාකම රු. ***		

4.6 ලැබිය යුතු ගිණුම්

	සංවේධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
මධ්‍යපනයන් (අැපයට තැබේම්)	xxxx	xxxx
ජාතික සම්මින් සහ සංවේධාන	xxxx	xxxx
පදනම් සහ අරමුදල්	xxxx	xxxx
රඳවාගත් බදු	xxxx	xxxx
ලැබියුතු වෙනත් ආදායම්	xxxx	xxxx
ලැබියුතු ගිණුම් සඳහා ඉඩහැරීම්	(xxx)	(xxx)
එකතුව	xxxx	xxxx

4.7 පෙර ගෙවීම්

	සංවේධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
පෙරගෙවූ වියදම්	xxxx	xxxx
සැපයුම්කරුවනට ගෙවූ අත්තිකාරම	xxxx	xxxx
සමාජ ආරක්ෂණ සහ රක්ෂණ දායකාවීම්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.8 වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්

මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	
	2013	2012
ලාභාලාභ හරහා සාධාරණ අගයට	xxxx	xxxx
මූල්‍ය වත්කම්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.9 මුදල් හා මුදල් සමාන දැ

මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	
	2013	2012
අනැති මුදල්	xxxx	xxxx
බැංකුවේ ඇති මුදල්	xxxx	xxxx
කෙටිකාලීන තැන්පත්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

බැංකුවල ඇති මුදල් දෙනික බැංකු අනුපාතිකය පදනම් කර වල අනුපාතිකයන් යටතේ පොලී උපයයි. ඒවිසි ශ්‍රී ලංකාහි ක්ෂේක මුදල් අවශ්‍යතාවය පදනම් කර කෙටිකාලීන තැන්පත් දින එක් සිට මාස 3 දක්වා අතර කාලපරිච්ඡේ සඳහා කරනු ලබන අතර අදාළ කෙටිකාලීන තැන්පත් අනුපාතික අනුව පොලී උපයයි.

සියලු පුරුව කොන්දේසි සපුරාලන ලද බැංකු ආදාය නොකළ රුපි. ..... (රු. ....: 2012) මෙය පහසුකම් 2013 මාර්තු 31 දින ඒවිසි ශ්‍රී ලංකා සතුව පැවතින.

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන වල අරමුණු සඳහා මාර්තු 31 දින මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දේවල් පහත දැක්වා සමන්විත විය.

	2013.03.31	2012.03.31
මුදල් හා මුදල් සමානදී	xxxx	xxxx
බැංකු අයිරාවයන්	xxxx	xxxx
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දැ වල එකතුව	xxxx	xxxx

4.10 සීමා නොකරන ලද සංවිත / අරමුදල්

මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	
	2013	2012
වර්ෂය ආරම්භයේදී ගේෂය	xxxx	xxxx
මෙහෙයුම් ත්‍රියාකාරකම වලින් සීමා නොකළ	(xxx)	(xxxx)
අකිරික්තය/ලාභ ආදාය	xxxx	xxxx
වර්ෂය අවසානයේ ගේෂය	xxxx	xxxx

4.11 නම් කරන ලද අරමුදල්

මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	
	2013	2012
වර්ෂය ආරම්භයේ ගේෂය	xxxx	xxxx
වර්ෂය තුළදී ලැබූ අමතර අරමුදල්	xxxx	xxxx
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට මාරුකිරීම	(xxx)	(xxx)
වර්ෂය අවසානයේ ගේෂය	xxxx	xxxx

නම් කර ඇත්තේ, පහත දැ සඳහාය
කාර්යාලිය ඉඩකඩ යළි සකස් කිරීම/ පුළුල් කිරීම
සේවක සුභ සාධනය

xxxx	xxxx
xxxx	xxxx
xxxx	xxxx

4.12	සීමා කරන ලද අරමුදල් වර්ෂය ආරම්භයේදී ගේෂය වර්ෂය තුළ ලැබූ අමතර අරමුදල් විස්තිරිණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට මාරු කිරීම සීමා නොකරන ලද අරමුදල්වලට මාරු කිරීම වර්ෂය අවසානයේ ගේෂය	xxxx xxxx (xxx) (xxx) xxxx	xxxx xxxx (xxx) (xxx) xxxx
------	---	--	--

සීමා කරන ලද අරමුදල් ව්‍යාපෘති අනුව වෙන් කිරීම සහ සංවලනය

පදානය කරන සංචිතානයේ නම	ව්‍යාපෘතිය	ඉදිරියට ගෙනා ගේෂය	වර්ෂය තුළ ලැබූණ/ සීමා කරන ලද අතිරික්තය	ආදායමට සහ වියදමට මාරු කිරීම	සීමා කරන ලද අරමුදල මත පොලී ආදායම	ඉදිරියට ගෙනා ගේෂය
ABC						
GHI						
MNO						
XYZ						
එකතුව						

4.13 නිතිය ආදායම් අරමුදල්

මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
වර්ෂය ආරම්භයේ ගේෂය	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය/ උග්‍රණතාවය	(xxx)	(xxx)
වර්ෂය අවසානයේ ගේෂය	xxxx	xxxx

වර්ෂය අවසානයේ නිතිය ආදායම් අරමුදල් සමන්විත වන්නේ:

.....	xxxx	xxxx
-------	------	------

4.14 වෙනත් ප්‍රාග්ධන සංචිත

මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
වර්ෂය ආරම්භයේ ගේෂය	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය/ උග්‍රණතාවය	(xxxx)	(xxxx)
වර්ෂය අවසානයේ ගේෂය	xxxx	xxxx

4.15 මෙය සහ මෙයට ගැනුම්

	සංවිධානය	
	2013	2012
මාර්තු 31න් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා		
පුරුෂුම් නොලත් පොලී රහිත මෙය	xxxx	xxxx
අඩුකළා ජ්‍යෙම කොටස	(xxx)	(xxx)
එකතුව	xxxx	xxxx

ගොඩනැගිලිවලට සම්බන්ධිත පොලී රහිත මෙය දෙකක් ඇති අතර දෙකම ප්‍රදානය කර ඇත්තේ රාජ්‍ය ආයතනයකිනි. මූල්‍ය හඳුනාගැනීමේදී මෙම මෙය දෙකම හඳුනාගෙන ඇත්තේ ඒවායේ සාධාරණ අගයටය. සාධාරණ අගය සහ පිරිවැය අතර වෙනස විලම්හිත ආදායමේ සඳහන් කර ඇත (xx සටහන බලන්න). 2013 මාර්තු 31 දින මෙම ජ්‍යෙම නොවන මෙයට සාධාරණ අගයේ වටිනාකම රුපි. xxxx. විය. දායක වූ සේවය සඳහා රු. xxxx (රු. xxxx : 2012) නාමික පොලීයක්, වියදුම් හා ආදායම් වශයෙන් සටහන් කර ඇත.

4.16 සේවක ප්‍රතිලාභ වගකීම

	සංවිධානය	
	2013	2012
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා		
අප්‍රේල් 1 දින ගේෂය	xxxx	xxxx
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	xxxx	xxxx
පසුගිය සේවා පිරිවැය	xxxx	xxxx
පොලී පිරිවැය	xxxx	xxxx
ආදාය ගණන අලාභ/(ප්‍රතිලාභ)	xxxx	xxxx
වර්ෂය තුළ ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(xxx)	(xxx)
මාර්තු 31 දින ගේෂය	xxxx	xxxx

විස්තරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගෙනඇති වටිනාකම් පහත දැක්වෙන පරිදිය:

	සංවිධානය	
	2013	2012
මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා		
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	xxxx	xxxx
පසුගිය සේවා පිරිවැය	xxxx	xxxx
පොලී පිරිවැය	xxxx	xxxx
මාර්තු 31 දින ගේෂය	xxxx	xxxx

මෙම බැඳීයාව බාහිරව අරමුදල් කරනය කර නොමැත.

4.17 විලම්හිත ආදායම්

	සංවිධානය	
	2013	2012
මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා		
මධ්‍යපනවලට සම්බන්ධිත විලම්හිත ආදායම්	xxxx	xxxx
රජයේ මෙයට සම්බන්ධිත විලම්හිත ආදායම්	xxxx	xxxx
මාර්තු 31 දින ගේෂය	xxxx	xxxx

4.18 ගෙවියුණු ගිණුම්

	සංවිධානය	
	2013	2012
මාර්තු 31න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා		
ප්‍රදානය කරන්නන්ට ආපසු ගෙවිය යුතු	xxxx	xxxx
සැපයුම්කරුවන්ට	xxxx	xxxx
විවිධ අයිතම	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

- ඉහත මූල්‍ය වගකීම්වලට නියමයන් සහ කොන්දේසි
- රජයන්, ජාතික සම්බන්ධීත්වානු, පදනම් අරමුදල් සහ සැපයුම්කරුවන් සඳහා වන වගකීම් සඳහා පොලියක් නොමැති අතර, සාමාන්‍යයන් දින 30ක කාලෝමාවකදී නිරවුල් කරනු ලැබේ.
- විවිධ අධිතම සඳහා පොලියක් නොමැති අතර සාමාන්‍ය කාල සීමාව මාස 6 කි.

4.19 උපවිත වියදම්

	<u>සංචාරණය</u>	
<u>මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා</u>	2013	2012
ජාතික සම්බන්ධීත්වානු		
පදනම් සහ අරමුදල්	xxxx	xxxx
උපවිත වියදම්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.20 ප්‍රතිපාදන

	<u>සංචාරණය</u>	
<u>මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා</u>	2013	2012
අප්‍රේල් 01 දින ගේෂය	xxxx	xxxx
වර්ෂයේ කරන ලද වෙන්කිරීම්	xxxx	xxxx
වර්ෂය තුළ හාවිත කළ ප්‍රතිපාදන	xxxx	xxxx
වර්ෂය තුළ මුදාහළ ප්‍රතිපාදන	(xxx)	(xxx)
එකතුව	xxxx	xxxx

ප්‍රධාන වශයෙන් නෙතික ස්වභාවයේ වන සහ එවිසි ශ්‍රී ලංකා හවුන වශයෙන් ගෙවියුතු යයි කළමනාකාරීන්වය සලකන මෙහෙයුම් හිමිකම් පැමි ගේෂය නියෝජනය කරයි. සියලුම ප්‍රතිපාදන වර්ෂයක් තුළ නිරවුල් කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

4.21 බැංකු අයිරාවන්

	<u>සංචාරණය</u>	
<u>මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා</u>	2013	2012
1වන බැංකුවෙන්	xxxx	xxxx
2වන බැංකුවෙන්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.22 සම්පත් ප්‍රහවයන්

	<u>සංචාරණය</u>	
<u>මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා</u>	2013	2012
සාරාංශය		
සංචාරණයේ පරමාර්ථයන් වැඩිදියුණු කිරීමට වූ ක්‍රියාකාරකම්		
ප්‍රදාන - සීමාකරන ලද අරමුදල්කරණය	xxxx	xxxx
ප්‍රදාන - සීමා නොකරන ලද අරමුදල්කරණය	xxxx	xxxx
පවරාදීම් විශිෂ්ට ආදායම්	xxxx	xxxx
මහජනතාවගෙන් වූ පරිත්‍යාග	xxxx	xxxx
සංස්ථාපිත අරමුදල් රස් කිරීම්	xxxx	xxxx
හාණේධි වශයෙන් ලැබූ ත්‍යාග	xxxx	xxxx
වෙළඳ හෝ වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් විශිෂ්ට වූ ලාභ ((අ) යොමුව)	xxxx	xxxx
වෙනත් අරමුදල් රස් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්	xxxx	xxxx
	xxxx	xxxx

(අ)	වෙළඳ ක්‍රියාකාරකම් වලින් වූ ලාභ විකුණුම් ලද මතාව අධිතමවල පිරිවැය/සාධාරණ අයය ඉපසු ලාභය	xxxxx	xxxxx
		xxxxx	xxxxx
		xxxxx	xxxxx

4.23 සේවක මණ්ඩල සම්බන්ධිත පිරිවැය

මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	
	2013	2012
වැළැංශ් හා එවිනත	xxxxx	xxxxx
සමාජ රක්ෂණ සහ සමාජ ප්‍රතිලාභ	xxxxx	xxxxx
දායක වූ සේවාවන්	xxxxx	xxxxx
පෘත්‍රාත් සේවා වරප්‍රසාද පිරිවැය	xxxxx	xxxxx
එකතුව	xxxxx	xxxxx
2012/2013 තුළ සාමාන්‍ය සේවක /තරාතිරම් ගණන xxxx කි.		

4.24 සැපු ව්‍යාපෘති / ක්‍රියාකාරකම් පිරිවැය

මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	
	2013	2012
පරිපාලන පිරිවැය	xxxxx	xxxxx
උපදේශන ගාස්තු	xxxxx	xxxxx
ගමන් වියදුම්	xxxxx	xxxxx
වෙනත්	xxxxx	xxxxx
එකතුව	xxxxx	xxxxx

4.25 කුලී

මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	
	2013	2012
පරිග්‍රී සහ උපකරණ	xxxxx	xxxxx
ප්‍රවාහන	xxxxx	xxxxx
වෙනත්	xxxxx	xxxxx
එකතුව	xxxxx	xxxxx

4.26 ගුද්ධ මූල්‍ය ආදායම

මාර්තු 31න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	
	2013	2012
ලාභාංග	xxxxx	xxxxx
පොලී	xxxxx	xxxxx
සුරක්ෂිත වලින් ප්‍රතිලාභ/(අලාභ)	xxxxx	xxxxx
එකතුව	xxxxx	xxxxx

4.27 ආදායම් බදු වියදුම්

සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් මත ප්‍රවර්තන බදු	xxxxx	xxxxx
ලැබුණ ප්‍රදානයන් මත ලාසනොස බදු	xxxxx	xxxxx
ආදායම් බදු වියදුමේ එකතුව	xxxxx	xxxxx

අදාළ බදු අනුපාතික සහ අදාළ බදු පාලන කුම

2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත අනුව සියලු රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වර්ෂයක් තුළදී උපයන ලද ඕනෑම අතිරික්කන් මත ××% බදු බැඳීයාවකට යටත් වන අතර, සමහර නිශ්චය කරන ලද නිදහස් කිරීම් වලට යටත්ව වර්ෂයක් තුළදී ලැබෙන සියලු ප්‍රදානයන් සඳහා ××% යටතේ බදු අය කෙරේ.

ඒකීකී සංවිධානය පනතේ ×× අනුව ආදායම පදනම මත බදුලින් තිබූහේ කර ඇති අතර පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් පනතේ ×× වගන්තිය යටතේ ප්‍රදාන සඳහා වන බදු වලින් තිබූහේ කර ඇති.

4.28 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සාරාංශය

4.29 ප්‍රාග්ධන බැඳියාවන්

ලේඛියි ග්‍රි ලංකා ..... දිස්ත්‍රික්කයේ ..... වර්ෂයේදී රු. මිලයන ××× වියදම්කින් නිවාස 10ක් තැනීමට බැඳී අතර එයින් රු. මිලයන ××× මූල්‍ය තනත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දිනට වියදම් කර ඇත.

4.30 අසම්හාව්‍ය වගකීම්

× ප්‍රානය කරන්නා විසින් සපයනු ලබන අරමුදල් පදනම් කර ..... වර්ෂයේදී රු. ×× විනා උපකරණ නිවාසයකට ලබාදීමට ඒවිසි ග්‍රි ලංකා බැඳී අතර යම් හෙයකින් මෙම අරමුදල් තොලැබුනහාත් ඒවිසි ග්‍රි ලංකා නට මෙම පිරිවැය දීමට සිදුවනු ඇති.

4.31 සම්බන්ධිත පාර්ශව ගණදෙනු